

ELLENZÉK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Kolozsvár,
Rózsai-utca 13., I. emelet. Telefon: 11-93. Nyomda:
Fegyver-utca 8. szám. Telefon sz.: 29-23

ALAPÍTOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: PALLAS R. L.
Kolozsvár. Előfizetési árak: havonta 2.70.
negyedévre 8, félévre 18, egész évre 32 pengő.

Pesti kutyák

(P.) Gyermekkoromban a kutya komondori vagy kuvaszt jelentett, mint ahogy a folyóvíz azonos volt a Küküllővel s a havas a Hargitával. Később, amikor kitaláltam az élet sokadalmi túlekedésébe, a kószalások évelben sokfajta kutyát megismertem. Találkoztam bernát-hegyivel, drótszörűvel, láttam okos vizslát, bátor farkaskutyát, a kunságban megianultam becsülni a magyar pulit; s e sokféle kutyának mégis majdnem ugyanaz volt a gazdasági „állása”, mint első kutyaismerőseimnek, a juhaskutyának és házörzőnek: hasznosak voltak az embernek, a földművelőnek, állattenyésztőnek, pásztorembernek, erdésznek, halásznak és vadásznak.

Csak a legutóbbi időben volt szerencsés alkalmam lényegesen kibővíteni a kutya-fajták terén szerzett ismereteimet. Kedves kis ismerősökre tettem szeri: társalogtam már japán és selyempincsi-vel, fekete skót kutyával, otromba dán ebbel, kényeskedő főúri agárral, mindig morcos angol vérebbel. Naponta százával látni, kis szalagsokor a nyakukon, gondosan fényesített szíjzást mellükön; a szügytől a marig, némelyiken szájkosár is, inkább divatból, mint szükségből; s csodálatos kikészített hölgyek vezéreltek, néha kettőt is egyszerre. Szépén vannak nyírva, fésülve, bodorítva; mind jól ápolt, jól táplált; a körme is minden rendben van. És néha irigyen rácsaholnak a járókelőkre, különösen az elfoglaltságukban siető emberekre, közülük is különös örömmel a gyengén öltözöttekre, mintha számukra néznék a zavarásért.

Vidéki ámulással álltam meg szépfőintézetük előtt. A rakoncátlan kis kutyákat itt mossák tisztára. Tovább megpillantottam a kutyaujság szerkesztőségét. S amint ismét illyelmesen végignézttem ezen a sok kényes és tiszta, ápolt és megbeszült jószágban, s utána láttam árucikkeink hirdetőit, az illatszerek-től a csokoládéig, karisnyáig, amelyek cicát és kutyust választottak védjegyül, elhittem, hogy bizony művelt emberek vagyunk, finom lelkek; meglátjuk az életben a gyengédséget, kedveset.

Csak tíz lépéssel odébb ne láttam volna egyebet is! (Nem a huncut kis kutyára gondolok, amelyek a szigorú rendőrbácsira pislogva, féllábát felemelve az aszfaltba szorított lámpavas tövében; nyilván összetéveszt az előfával.)

Hatósági felhívást olvastam; emberi és magyar kötelességre figyelmeztet: a takarékosagra, beosztásra. Nem volt ugyan kiírva, de mindjárt gondoltam, hogy elsősorban azoknak szól, akiknek van mivel takarékoskodniuk, van mit beosztaniuk. Nekem és még igen sok más polgárnak csupán az elvet kell ismerünk és vallanunk; megvalósításukra — sajnos — belátható időn belül nem kerülhet sor.

A sarkon túl, ahova a forgalmi rendőr szeme nem ér el, beesett szemű fiatal fiú félénken, a büntudat izgalmával sziszegte a fogai közt elharapott szót: „tüzkő... tüzkő...” A Petőfi Sándor-utca sarkán, az előkelő világ virágüzlete mellett rongyokba bugyolált néni ke nyújtogat-

ja félénken a kezét. Ő is tudja, s más is: koldulni nem szabad. Milyen üdvös dolog ez! Így legalább ő nem kérhet, s másnak nem kell elutasítania. De milyen halálan felcsillan a szeme az előtörő könnyek alól, ha két fillért ejtesz asztalra kezébe. Talán még halásabb, elismertebb, boldogabb lesz tőle, mint a selyempárnák közt fetrengő kis kutyus a csokoládé adagjáért.

Nagyon szeretem a kutyát. És igazán boldog voltam, amikor két szememmel meggyőződhettem, hogy Budapesten nincsenek kóbor kutyák. A csapatokban ténfergő kóbor kutyák mindig balkáni városokra, s azokban eltűnt sanyaru évek emlékeztetnek. Így hát nélkülük egy-

ben emberibb környezetben éreztem magam.

Kóbor ebek nincsenek. Milyen boldogság! De vannak kóbor emberek, gazdátlan emberi lények, céltalanul állingáló fiatal fiúk és lányok, férfisorban levő emberek, akik ma sem tudják, mit kezdhetnek ajándékba kapott életükkel. Nem véletlen senkinek, mégis itt állanak, szemben az élet rémével, teheteitől, a megkapaszkodás lehetősége nélkül. Nagy öröm, szinte tartós boldogság, ha meglehetnek egyik napról a másikra.

Ekkor jutott eszembe a bizonyára nem eredeti ötlet: ha már az életünk az ésszerűség korlátjai közé szorult s takarékoskodnunk kell, vajjon jövődönk érdekében miről mondhatnánk le könnyebben, a fényűző kutyákról-e, vagy ezekről a kilökött társadalmi lényekről? Egy

percig sem gondoltam prófétaságra. De azért szükséges összemérni a lélekbe hasító tényeket: amíg majdnem huszezer öleb és haszontalan kutyus hetenként rendszerén kétszer fürdik, naponta négyszer táplálkozik, fűtött szobában, selyem holmi közt heverészik, drága szíjszerszámmal ékesítve sétál, vagy kocsiházik, vannak emberek, velünk egy nyelvet beszélő, egy hitet valló magyarok — igaz, kissé szerencsétlenebbek, elvetéltébbek, mint mi — akik hetenként egyszer szeretnének jóllakásig enni, naponta egyszer főtt étel illatát beszívni, a rongyos kabát alá fehéreműt, a sarok nélkül lábbelibe harisnyát húzni, tető alatt hálalni, néha megpihenni, dolgozni, célt látni, valamiért küzdeni, emberien élni; élni, amiért mi élünk, lelkesedni, amiért lelkesedünk, s meghalni, amiért — ha kell — meghalunk.

Szétverték északon az angolszász hajókat a német repülők

Csökkentették a bolgár csapatok számát a török határon

London és Washington sajtó és rádióma-gyarázataiban mostanában állandóan az állítgatja, hogy a kezdeményezés és a cselekvés törvénye most már végérvényesen az egyesült plutokráciák és bolsevista barátai tábornokai kezében van. Örülnek annak, hogy „az atlantióceáni csalát meg fogják nyerni”, hogy „Rommel megsemmisít” és minde-nekelőtt, hogy „Stalin most már ötödik hónapja nem engedte ki kezéből a kezde-ményezést”. Öt hónapi támadás azonban korántsem jelent öthónapi kezdeményezést. De még ha azt is jelentené, tagadhatatlan, hogy minden kezdeményezésnek akkora az értéke, amekkora eredménnyel jár. Az olyan tartós kezdeményezés azonban, amely sohasem éri el kitűzött célját, megkezdésnek is nevezhető. Stalin minden bizonnyal embertelen erőfe-sztésekkel, szivóssággal, kísérletet tett arra, hogy a kezdeményezést magához ragadja és hogy a német hadsereg megsemmisítésével döntő fordulathoz juttassa a háborút. Az el-múlt teli hónapok tényleg igen kemények voltak és súlyos feladatok elé állítottak ben-

nünket. Azonban elégtellen állapítgatjuk meg, hogy a tengely és barátai győzelmesen kitűzték ezt a próbát. Még nem zárultak le keleten a harcok, azonban biztos, hogy Sza-lin teli kezdeményezése már régen megre-kedett. Ezt bizonyítják az elhullt hét harcai is. A harcok eredményeképpen kiderült, hogy Londonnak és Washingtonnak a bolseviszták hadműveleteihez fűzött reményeége dugába dőlt. A remények helyébe azonban a Szov-jetunió tehermentesítésének szükségessége lé-pett s a második arcvonal után való kiálto-zás egyre hangosabb és sürgetőbb lesz. Egy-általán nem lehet csodálni, ha Churchill Majskitól szorongatva, kísérletet tesz kez-deményező képességének igazolására. A csufo-san kudarcba fulladt saint-nazairei kísérlet az egész, ami megmaradt az angol propagandá-nak azokból az állításából, hogy tábornokai és a Szovjet hadvezetősége kezükben tartják a kezdeményezést.

A legújabb eseményekről az alábbi távira-tokban számolunk be:

továbbá a Volga felső folyása és a Bolo-gojétől keletre fekvő célpontokat. Égnek a közüzemek és a katonai berendezések.

Német buvárnaszádok az Atlanti-óceán északi részén és az amerikai partok előtt elsüllyesztettek 16, összesen 110.600 ton-nányi ellenséges kereskedelmi hajót.

A francia nyugati partok előtt március 28-án egy harci repülőgép elsüllyesztett egy angol gyorsnaszádot.

Celebesz-szigetén befejeződött a japánok tisztogatási hadmű-velete

STOCKHOLM, március 31. (DNB.) Angol jelentés szerint Csungkingban a burmai harcokról kiadott legújabb hadi-jelentés közli, hogy a szövetségesek hely-zete rosszabbodott. A japánok északnyu-gaton elfoglaltak egy várost és most nagy erősítéseket kapnak. Heves harcok du-lnak a Rangoon—Mandalay közti vasúti vonalon is.

Mint a Domei-iroda a santungi arevo-nalról jelenti, a japán csapatok Vutang-tól körülbelül 15 kilométernyire északra erős kínai egységeket semmisítették meg.

Mint a Domei-iroda a celebeszi had-színtérről jelenti, azok a holland csapa-tok, amelyek a Boni-öböl északi partvi-dékén levő Malili és Palubo közelében továbbfolytatták az ellenállást, március 27-én feltétel nélkül megadták magukat. Más holland csapatok március 17-én tet-ték le a fegyvert, úgyhogy a szigeten be-fejeződtek a japán tisztogató hadműve-letek.

Az Ausztrália elleni támadás ugródesz-kájának tekintik Uj-Guineát, amelynek földjén a japánok több helyen partra-szálltak. A főközdelem most a sziget fő-városáért, Port Moresbyért folyik, ame-lyet a japán bombavetők földi pokollá változtattak. Az angolok és ausztráliaiak itteni helyzetét lehetetlenné teszik a ben-szülött lakosság lázadása is. Uj-Guinea szigetén az ausztráliai főparancsnokság rendeletére több, mint negyven beszü-rített felkelő-vezért végeztek ki. Több jel arra mutat, hogy az itt lévő ausztráliai csapatok visszavonulni szeretnének, de az elhajózást lehetetlenné teszik az őt álló japán hadihajók.

Heves hóvihar ellenére folyt a megsemmisítő támadás

BERLIN, március 31. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: A véderő fő-parancsnoksága a következőket közli az északi fok körüli tengeren végrehajtott támadásról:

Az Északi-tenger fölött fegyveres felderítést végző német harci repülők el-lenséges hajókaravánt vettek észre. Egy cirkáló és több romboló védelme alatt néhány közepes nagyságú kereskedelmi hajó mérsékelt gyorsasággal haladt kelet felé. A heves hóvihar ellenére a német repülők megtámadták a karavánt. Egy 4000 tonnás kereskedelmi hajót ezerkilogrammos bomba talált telibe. Egy rom-bolót, amely hevesen lőtt a repülőkre, két 500 kilogrammos bomba talált el.

A felderítő repülők jelentése nyomán délután zuhanóbombázó repülőgépek indultak és a kora esti órákban folytatták a támadást a karaván ellen. Bombáik-kal eltaláltak még két kereskedelmi hajót. Egy 6000 tonnás szállítóhajót 500 ki-lós bombával középen és orrán telibe találtak. Látták, amint a tatja kiemelkedik a vízből. Egy másik 6000 tonnás szállítóhajót szintén telitalálat rongált meg. Ezt a hajót is sorsára kellett bízni, mert zátonyra futott.

Egnek Moszkva közüzemei

BERLIN, március 31. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Táv-írti Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli:

A Donec vidékén, Charkovtól keletre elkeseredett harcokban visszavertük az ellenség támadásait és 9 páncélost meg-semmisítettünk. A keleti harcér meg-szakaszain az újra beállt fagyos hidegben megint megindultak az ellenség támadá-sai és az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A finn légi haderő a karéliei harcúterén március 28-án megsemmisített több ellenséges hadoszlopot és légi har-cokban lelőtt 27 szovjet repülőgépet. A mult éjjelen német harci repülőgépek bombákkal árasztották el Moszkva köz-ponti városrészének katonai célpontjait.

Az olasz földművelésügyi miniszter távirata a miniszterelnökhöz

BUDAPEST, március 31. (MTI.) Carlo Parasci olasz földművelésügyi miniszter Magyarország elhagyásakor a határról köszönő táviratot intézett Kállay Miklós miniszterelnökhöz.

Elővigyázatossági intézkedés volt a fővárosban szombat éjszaka történelmi részlegrés elcsúsztatása

BUDAPEST, március 31. Az Ellenzék munkatársa távbeszélőn jelentette: A fővárosban szombatról vasárnapra virradó éjjel légóltalmi készségben fogantatott részleges elcsúsztatással kapcsolatban illetékes helyen megállapították, hogy lelkiismeretes elővigyázatossági intézkedés volt. Közvetlen oka az volt, hogy idegen gépek nagy magasságban berepültek a német birodalom fölé, de a légvédelmi tüzérség viszályra késztette őket, még mielőtt bombáikat kioldhatták volna. Az eset jelentéktelenségének ki-domborítására jól értesült helyen hangsúlyozzák, hogy Nyugatmagyarországon ezután sincs szükség a világlátás korlátozására vagy a készenléti meghaladó további légóltalmi intézkedésekre. A magyarországi élet, az ipari és mezőgazdasági termelőmunka természetesen zavarata-lanul nyugodt egyenlenséggel fo-kozza teljesítményeit.

Efogták a tolvaj ese árleányt

KOLOZSVÁR, március 31. (Az Ellen-zék munkatársától.) A rendőrkapitány-ság detektívei hétfőn délelőtt a kolozs-vári állomáson őrizetbe vették Mátyás Róza 19 éves cselédnőjét, aki az egyetem egyik professzoránál volt alkalmazásban és vakmerő betörést követett el gazdája lakásán. Alkulccsal felnyitotta az élelmszert és onnan nagymennyiségű élelmiszert vitt el, majd a ruhásszekre-nyek felfeszítése után 1200 pengő értékű ruhaneműt és ékszert lopott. A rendőrség a lopás bejelentése után azonnal megállapította a tettes személyazonosságát és a detektíveknek sikerült az állomáson el-fogni a tolvajt.

Érdekli talán,

hogy a budapesti Operaház felújította Giordano Umberto André Chenet című operáját. Az előadáson igen nagy sikere volt Pataky Kálmánnak, Rigó Magdának és Losonczy Györgynek;

hogy teljesen meggyógyult Somlay Ar-thur, aki már a napokban újra játsza a Naplemente előtt Clausen tanácsos szere-pét;

hogy ezen a héten kezdék meg a bu-dapesti Nemzeti Színházban Heinrich George vezetésével Schiller Armány és szerelem című drámájának próbáit. Hein-rich George munkatársával, Kay Möller-rel együtt tartózkodik a fővárosban;

hogy meglehetősen hűvös hangon ír a budapesti sajtó az új budapesti színház, a Vidám Színház nyitódarabjáról, a Le-ány a talpán című zenés vígjátékról. Az előadáson új nagy színésztehetség tűnt fel: dr. Mindszenty Miklós, aki eddig csak a Pécsi Öregdiákok együttesében lé-pett fel. Kiss Mányi, Somogyi Nusi és Somló Valéria arányát még sikert a nem tulságosan sikerült Eisemann-darabban;

hogy a budapesti Madách Színház most készül Robert d'Audrey Jelzátűz című darabjának bemutatására. A flamand író izgalmas darabjának érdekes feladat jut Sennvei Verának, aki ezt elvakult, gyű-lölködő vénkisasszonyt alakít;

hogy nagypéntek napján Bach: János passióját adják elő a budapesti Zeneaka-démián. A szolisták Báthor Anna, Basili-des Mária, Rösler Endre, Koréh Endre és Jambor László. Az előadást Lichtenberg Emil vezényli;

hogy 17 éves színésznő tűnt fel Buda-pestben. Neve Kovács Mária. A Kisfaludy Színházban játszotta a Nótás kanitány primadonnaszerepét. A gyönyörű hangu fiatal lány csak most iratkozik be a színi-iskolába.

Hogyan lehet igénybe venni a tábori postát?

KOLOZSVÁR, március 31. A M. kir. Ke-rekedelem- és Közlekedésügyi Miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg a tábo-ri posta igénybevételek módjaitól az alábbi hirdetményt adta ki:

1. A tábori postaszolgálat köre.

A kihelyezett hadsereghez és hadseregtől, valamint annak részei között, ugyancsak a katonai kórházakban (üdülőkhöz) ápoló hábo-rus sebesülteknek (betegeknek) szóló, vala-mint a tőlük eredő postaforgalom lebonyo-lítására tábori postahivatalok működnek.

A tábori postahivatalok után hivatalos és postaszolgálati, valamint magánküldemények szállíthatók.

2. Tábori postahivatalokhoz a következő küldemények küldhetők:

a) közönséges, tehát nem ajánlott, 100 g-nál nem nehezebb, nyitott vagy zárt levelek, tá-bori postai (rózsaszínű) levelezőlapok, a pos-ta, esetleg a magánipar által kiadott, egyéb nyitott levelezőlapok, továbbá nyomtatványok, hírlapok, áruminták és üzleti papírok;

b) értéklevelek 1200 P. érték- és 100 g. súlyhatárig;

c) csomagok értéknívánítás nélkül, vagy 560 P. értéknívánításig, 3 kg. súlyig és bár-mely irányban 75 cm. terjedelemtől, illetőleg a 3. pont e) bekezdésében részletezett felté-teleknek megfelelően 20 kg. súlyig és bármely irányban 1500 cm. terjedelemtől;

d) tábori- és magánpostautalványok 1200 P.-ig, külföldre pedig a levélpótdíjazásban megállapított összegig.

A tábori postahivatalokhoz címzett vagy a tábori postahivataloknál feladott hivatalos és magánküldemények feladásakor tábori postai szállítólévelet, a tábori postához címzett hivatalos és magánutalvánnyal történő pénz-küldésről a belföldi forgalomban rendszeresít-ett postautalványúrlapot, a tábori postánál feladottaknál pedig a tábori postautalvány-úrlapot kell használni.

e) táviratok a 8. pontban részletezettek sze-rint.

3. Tábori postahivataloknál a következő magánküldemények adhatók fel:

a) tábori postai (zöldszínű) levelezőlapok;

b) a posta, vagy a magánipar által gyártott nyitott levelezőlapok;

c) közönséges, tehát nem ajánlott levelek, nyitva 100 g. súlyhatárig;

d) értéklevelek 1200 P. érték- és 100 g. suly-határig, de csak a feladó parancsnokságának írásbeli engedélyével;

e) csomagok értéknívánítás nélkül, ille-tőleg 560 P. értéknívánításig és bármely irány-ban 75 cm. terjedelemtől, de az egyéni fel-szerelést képező és a szállítólevélben feltűnt-e-tt tartalomnyilvántartás szerint egyetlen da-rabból álló, vagy természetéből kifolyólag oszthatatlan tartalom (összerakható táboriágy, bunda, pokróc, matrac, lábszák, stb.) csoma-gok 20 kg. súlyhatárig és bármely irányban 1500 cm. terjedelemtől;

f) tábori postautalványok 1200 P. összegig.

4. Tábori postahivatalokhoz küldhetők és azoknál feladhatók a következő hivatalos küldemények:

a) közönséges, vagy ajánlott levélpótdí-j küldemények (nyitott és zárt levelek, leve-lezőlapok, nyomtatványok, hírlapok, folyóira-tok, áruminták és üzleti papírok) 500 g. sulyig;

b) értéklevelek, az érték korlátozása nél-kül, 500 g. sulyig;

c) csomagok értéknívánítás nélkül, vagy korlátozott értéknívánítással, 10 kg. sulyig és bármely irányban 75 cm. terjedelemtől, ille-tőleg a 3. pont e) bekezdésében részletezett feltételeknek megfelelően 20 kg. sulyig és bár-mely irányban 1500 cm. terjedelemtől;

d) postautalványok (katonai és postaszol-gálati, illetmény, nyugdíj, stb.) értékkorláto-zás nélkül.

5. Különleges kikötések.

A tábori postához címzett katonai és pos-taszolgálati hivatalos küldemények eladásánál az ajánlás és a tértivevény kikötések. Az ex-press kézbesítés kikötése, a küldemények utánvételre való terhelése és a csomagoknak portósan való feladása tilos. A magánküld-e-ményeknél különleges szolgálatok nem kö-töttek ki.

A tábori postánál feladott és a polgári postahivatalok által kézbesítendő hivatalos, valamint magánküldeményeknél a Postaüz-leti Szabályzatban megengedett különleges szolgálatok a díjszabásszerű díjak lerovása ellenében kikötethetők. A küldeményeket után-vétellel terhelni, a csomagokat pedig portó-san feladni nem lehet.

6. Korlátozások.

tábori postahivataloknál feladott magánjel-le-tábori postahivataloknál feladott magánjel-le-gű postaküldemények csak közértelemű nyel-ven és írással íratók. Titkos írás, gyorsítás és nem ellenőrizhető idegen nyelv (pl. héber, stb.) használata tilos. A hivatalos és magán-

a) értéklevelekben és csomagokban szemé-lyes levelezés jellegével bíró közleményt el-helyezni tilos.

b) csomagok és postautalványok szelvényé-re magánközleményt írni nem szabad. A pos-tautalványok szelvényén azonban az utal-ványozás célját jelző rövid feljegyzések (pl. szám — — — számadáshoz, — — — havi fi-zetés, stb.) feltüntethetők.

Tábori postacsomagban romló tartalomú élel-miszert nyers-, főtt- és sülttust, friss gyű-

mölcsöt, stb.) és törékeny tárgyakat küldeni nem szabad.

7. Tábori levelezőlapok.

A tábori postaforgalomban postai érték-cikként kettőféle színű és különböző érteve-gzésű tábori postai levelezőlap kerül forgalomb-a, mégpedig

a) rózsaszínű tábori postai levelezőlapok a tábori postához irányuló levelezésre;

b) zöldszínű tábori postai levelezőlapok a táborból eredő levelezésre.

8. Táviró forgalom.

A tábori postahivatalokhoz címzett magán-táviratok valamennyi táviróval, vagy távbő-szélővel egyesített postahivatalnál (postabő-gy-ség-nél), valamint az állami és magántá-vi-ratok kezelésére felhatalmazott vasúti tá-vi-rathivatalnál feladhatók.

A táviratok csak halálesetre, vagy súlyos betegségére vonatkozó közlést tartalmazhatnak. csak magyar nyelven szerkeszthetők, össze-beszélt vagy titkos értelmű kifejezést nem tartalmazhatnak a terjedelmük (a cím, szöveg és aláírással együtt) 20 szóval több nem lehet. A táviratoknál semmiféle külön kezelést, mint pl. = XP =, = D =, = RPx = stb. kikötni nem lehet. A táviratok csak a feladó veszélyére adhatók fel.

A táviratot a feladó vagy megbízottja kö-telez a területileg illetékes rendőrkapitány-ságnál, ahol ilyen nincs, a csendőrsparancs-nokságnál elbírálás, illetőleg a feladás enge-délyezése végett bemutatni.

9. Nemzetközi forgalom.

A tábori postahivataloknál külföldre cím-zett postaküldeményeket általában nem lehet feladni. Az esetleges kivételeket az eseten-ként kiadott külön rendeletek szabályozzák.

Külföldről érkező és tábori postához cím-zett vagy utánuküldött küldeményeket a tábori postahivatalok címzettjeinek akadálytalanul kézbesítik.

10. A küldemények díjazása.

A tábori postahivatalokhoz címzett és a ná-luk feladott belföldre vagy másik tábori pos-tahivatalhoz szóló hivatalos és magánlevél-pótdíj, valamint a postaszolgálati küldemé-nyek után nem kell díjat szedni.

Magánküldemények bármely belföldi posta-hivatalnál a kihelyezett sereg bármely pa-rancsnokság, alakulata, stb. vagy személye részére feladott és a tábori postához cím-zett közönséges levélpótdíj küldemény után a fel-adó díjat terelni nem kell.

Ez a kedvezmény a tábori postai szervek működését életbélítő rendelet kiadása nap-ján lép életbe és egyformán megilleti a ki-helyezett sereghez szervezetszerűen bosztolt összes polgári személyeket is.

Minden más, a tábori postaforgalomban en-gedélyezett hivatalos és magánküldeményért, valamint a különleges szolgálat kiállításáért a postadíjazásban megállapított díjakat a fel-adás alkalmával kell megfizetni.

A tábori postahivatalokhoz címzett és azok-nál belföldi rendeltetési helyre, vagy másik tábori postahivatalhoz feladott hivatalos és magánértéklevelekért, postautalványokért (tá-bori postautalványokért) és magántáviratok-ért az alábbi díjakat kell szedni:

a) értéklevelek egységes díja a távolságra való tekintet nélkül darabonként 50 fillér,

b) csomagoknál 3 kg. súlyhatárig a távol-ságra való tekintet nélkül egységesen 30 fillér, azután minden 1 kg. súlytöbbletért, vagy töre-dékért további 10 fillér.

Értékleveleknél és értéknívánítással ellá-tott csomagoknál az egységes sulydíjon kívül a feladótól még 100 pengőként 06 fillér érték-biztosítási díjat is be kell szedni.

c) postautalványok (tábori postautalványok) 20 P.-ig 10 fill., 100 P.-ig 30 fill., 1000 P.-ig 1 pengő.

50 P.-ig 20 fill., 200 P.-ig 60 fill., 120 P.-ig 1.10 pengő.

A hivatalos postautalványoknál 1200 pen-gőn felül minden további 100 P. után újabb 05 fillért kell szedni.

d) A tábori postához címzett táviratokat a belföldi közönséges táviratokra érvényes díj-szabás szerint kell díjazni.

11. A küldemények címzése.

a) leveleknél: jobb felső sarokban a „Tábori postával” megjelölés biztosítja a díjmentességet.

Középre hosszirányba kerül a címzett veze-tők és keresztnéve, rendfokozata, esetleg szolgálati állása;

balra lent a feladó nevét, foglalkozását és közlekedési lakóhelyét, jobbra pedig a tá-bori postahivatal számát kell megjelölni.

b) Tábori postai levelezőlapoknál, csoma-goknál és értékleveleknél a címzés ugyan-olyan, mint a leveleknél, a „Tábori postával” megjelölés azonban elmarad.

c) A tábori postahivatalokhoz címzett pos-tautalványúrlapokat az általános postai szabá-lyok szerint kell kitölteni. Ezenfelül az utal-vány szelvényének hátulján — a címzett vezető és keresztnévét, rendfokozatát és tá-bori postaszámát pontosan fel kell tüntetni.

A tábori postahivataloknál feladott tábori postautalványúrlapokat a postai feljegyzések kivételével az előnyomott rovatoknak meg-felelően magyar nyelven, tintával, tintairón-nal, gépirással vagy nyomtatással kell kitöl-teni.

12. A tábori postaszolgálati kapcsolatos felszólalások.

A tábori postahivataloknál csupán hivata-

los ajánlott levelek, továbbá hivatalos és magán értéklevelek, csomagok, valamint utalványok vonatkozásában lehet felszólalni. A közönséges levélpótdíj küldeményekre va-lamint a felszólalásokat sem a tábori, sem a polgári postahivatalok nem tárgyalják.

A nem hivatalos értéklevelekre és utalvá-nyokra vonatkozó felszólalások csak a fel-adástól számított egy, a csomagokra pedig két hónap múlva fogadhatók el.

A tábori postahivataloknál való felszólalás díjmentes.

13. Kártérítés.

A tábori vagy hadtábori postahivata-loknál, vagy tábori postafiók után feladott és a tábori vagy a hadtábori postahivata-lokhoz, vagy tábori postafiókhoz címzett közönséges levelekért, valamint ajánlott leve-lek megsérüléséért, illetőleg kifosztásáért a m. kir. posta kártérítést nem ad. Ajánlott le-vélpótdíj küldemény elvesztése esetén csak akkor jár a Postaüzleti Szabályzatban meg-határozott összegű kártérítés, ha kétségtel-e-nül megállapítható, hogy a kár nem tábori, vagy hadtábori — illetőleg hadműveleti területen közlekedő polgári — postajárat-tal való szállítás közben, továbbá nem tábori, vagy hadtábori — illetőleg hadműveleti területen fekvő polgári — postahivatalnál keletkezett.

Tábori — illetőleg hadműveleti területen közlekedő polgári — postajárat-tal való szál-lítás közben, továbbá tábori — illetőleg hadműveleti területen fekvő polgári — posta-hivatalnál elvesztett, vagy kifosztott értékle-velért és csomagért a m. kir. posta csupán akkor ad a Postaüzleti Szabályzatban meg-határozott keretek között kártérítést, ha bebi-zonyult, hogy az elvesztést, vagy a tartalom csomósítását tábori — hadtábori, vagy a polgári alkalmazottak vétkes cselekménye vagy mulasztása okozta.

A tábori vagy hadtábori postánál, vagy tábori postafiók után feladott, vagy a tábori, illetőleg hadtábori postához, vagy tábori postafiókhoz címzett postautalványok b- és kifosztás, valamint kézbesítési szolgálatiál kapott kártérítési igények érvényesítésé-re a Postaüzleti Szabályzat rendelkezései kell alkalmazni.

M. kir. Kereskedelem- és Közle-kedésügyi Miniszter.

„Jóska lelkem...”

Az ország közvéleménye, lapjaink, folyó-irataink, egyházaink és közművelődési egye-sületeink nyilvánossága hónapok óta vitá-zik a ponyva okozta mérhetetlen erkölcsi, szellemi és gazdasági kárról. Bűnügyi szak-értők, írók, irodalomkritikusok, egyházi szónokok és nevelők vonulnak fel ebben a nagysza-bású vitában érveikkel, a sürgős és gyöke-res megoldás szükségességének hangsúlyo-zásával, s a ponyva megszüntetésére írá-snyal ajánlataikkal. Propagáljuk a nemes ponyvát, amelyik, úgy ahogy, de már jelen van az országban, tanácskoznak megfelelő mértékű térbiztonságának biztosításáról, s köz-ben mi történik a nagy magyar Alföld kel-lős közepén, Kecskeméten „híros városában”?

Kecskeméti lapjainkunk jövőtől értesül-tünk róla, hogy egy ottani rádióhallgató tá-rsaság levéllel fordult a magyar rádió veze-tőséghez. Leveleiben kérte, hogy a belgrádi rádióhoz hasonlóan — mely minden este, hírközlése előtt a „Marikám...” című dal-közvetíti — a magyar rádió a 9 óra 40 per-ces hírek előtt közvetítse a „Jóska lelkem...” kezdetű „magyar katonadalt”. Mondanunk sem kell talán, hogy a nevezetes értesítésre még a lélekzetünk is elállt. S egyszerre nagy, nagy kíváncsiság lettett meg. Abban a pillanatban szeretnénk volna kimeríteni mindent megtudni arról a bizonyos és vá-lószínűleg tetőtől-talpig polgári „entelektüel” rádióhallgató társaságról. Vajon ki ő és merre van a hazája? Mert ezek után azt, hogy Kecskeméten élnek, nyilván csak va-lamely kozmikus véletlenség, földrajzi ért-hetelenség okozta. Valójában távolabb van-nak a magyarságtól, mint egy keresztyén a Kába követől.

Mit is üzenünk Kecskemétre? Hogyan is szálljunk vitába ezzel a szörnyű eltévely-e-déssel? Vagy így képzelik el a kecskeméti levélírók a nyugati művelődéssel való lé-péstársasunkat? Mondjuk el nekik innen, a két évtizeden át megcsúszott alatt volt Ko-lozsvárról, hogy ezzel nem művelődésünket és haladásunkat, de saját romlásunkat mun-káljuk?

Lám, még mindig csak a betűponnyva elle-ni hadakozásnál tartunk és feledjük, hogy szerzte az országban szabadon pusztít és mér-gez a méreteiben egyre hatalmasabbá vá-ló zenei és filmponyva. Még ma is vannak olyanok, akik azt képzelik, hogy a „Jóska lelkem...” — amely „dálnak” lehet, hogy dal — magyar és rádásul katonadalt!

Kedves kecskeméti magyarok, a rádió, bi-zonyosan tudjuk, nem teljesíti kérésüket. A magyar rádió, sajnos, sok engedményt tett és tesz az ilyeszerű kíváncságnak. Ezt azonban nem teheti. Határozottan tulok volna...

Katona József városából magyar kívánsá-gok hangoztatását várjuk... (ón).

Fémunkások nélkülözhetetlen könyvel

Most jelent meg harmadik, javított és bővített kiadás!

Boldizsár István:

Esztorgályos és maróssok gyakor-latú kézikönyve, 210 oldal, 107 ábra, rengeteg táblázat. Ára 3.50 pengő. Kapható az Ellenzék könyvesboltjában. Kolozsvár, Mátyás király-tér 2.

A bukovinai székelyek hazatelepítéséről tartott előadást Bonczos Miklós államtitkár

SZOMBATHELY, március 31. (M. T. I.) Vitéz Bonczos Miklós dr. belügyi államtitkár, a külföldi magyarokat hazatelepítő kormánybiztos, vasárnap megtekintette a Szombathelyen létesített munkásházakat. Naraiban és Jákón meglátogatta azokat a sokgyermekes családokat,

amelyeket az Országos Népi és Csatládvelelmi Alap juttatott tető alá. Az államtitkár délután Vas vármegye és Szombathely város közművelődési egyesülete felkérésére a város kulturális házában nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a bukovinai székelyek hazatelepítéséről.

Tamás Lajos kolozsvári egyetemi tanár akadémiai székfoglalója

BUDAPEST, március 31. Tamás Lajos dr. kolozsvári egyetemi tanár, az Erdélyi Tudományos Intézet igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia I. osztályának tegnap délutáni ülésén tartotta meg akadémiai székfoglalóját „A XVII. századi román reformáció történetéhez: Fogarasi István” címen.

A kolozsvári Tudományegyetem kiváló romanistája, aki a legkorszerűbb magyar szempontú délkelet-európai tudományos kutatás céljaira hivatott intézetet vezeti, akadémiai székfoglalójában bemutatta azt a nyugateurópai műveltség-terjesztő missziós munkát, amelyet a magyarság a XVII. században a hazai nemzetiségek között végzett. A magyarság a reformáció, majd később a katolicizmus jegyében iparkodott felemelni az országban lakó görögkeleti népelemeket. Erdélyi protestáns fejedelmek erős kézzel folytatták a XVI. században megindult térítési munkáját és megalapozták, illetve megerősítették az európai vetületű román művelődés alappilléreit. Ennek a nagyarányú missziós munkának, amely újabb bizonyosságot ad a magyarság kárpátmedencei elhivatottságának és népeket nevelő összetartó szerepének, a Bánságban is nagy számban akadnak lelkes művelői, pártfogói és előmozdítói.

Tamás Lajos akadémiai székfoglalójában ennek a kornak egy fejezetét világította meg. A XVII. századi román káttéradalom a heidelbergi kátté befolyásának jegyében állott. Ennek a szövege nyomán készült Fogarasi István lugosi és karánsebesi lelkész káttéja is, még pedig egy kivonatos magyar szöveg alapján. Ezt a szöveget eddig nem ismerték, bár nyomtatásban többször megjelent s több könyvtárunkban ma is van belőle példány. Egy példány pl. a debreceni ref. kollégium könyvtárában van hozzájárulva a szintén bánsági vonatkozású Agyagfalvy féle szótárak kéziratához, egy teljes példány pedig az Erdélyi Múzeum Egyesület birtokában van. A Fogarasi által felhasznált magyar szöveg 1639, 1643 és 1647-ben jelent meg Gyulafehérvárt Catechismus, azaz a keresztényi vallásnak és hitnek... summája, avagy veleje címen, kétnyelvű: latin, magyar kiadásban.

Új eredmény annak kimutatása is, hogy nemcsak a Fogarasi-kátté, hanem az u. n. Catechismus calvinese is ugyanennek a fennevezett magyar szövegnek alapján készült. Az utóbbi kátté két ízben is megjelent a XVII. század folyamán s így végeredményben kimondhatjuk, hogy mindhárom XVII. századi román kátté egyazon magyar szövegre megy vissza.

Letartóztatták a „Repülőgépet Erdélynek” mozgalom szélhámosait

Marosvásárhely, március 31. (Az Ellenzék tudósítójáról.) Az elmúlt napokban beszámoltunk arról, hogy a Marosvásárhelyen megtartott székelyföldi polgármesterek értekezletén szó került a „Repülőgépet Erdélynek” mozgalom kérdéseiről is. Ebben az ügyben a MSE repülőszakosztálya megette a feljelentést a rendőrségen, mert

megállapítást nyert, hogy több szélhámos ügynök hamis nyugtalanítványokkal járja az országot és illetéktelen módon adományokat gyűjt.

Az egyik ügynököt, Porzsolt Kálmánt az elmúlt évben a kéadvásárhelyi rendőrség elfogta, de valami módon tisztázta magát és tovább folytatta szélhámoskodását.

Nem sokkal ezután Hajdunánáson a csendőrség letartóztatta és a törvényszék hatheti fogházra ítélte. Kiszabadulása után folytatta a gyűjtést és a csendőrség a napokban ismét letartóztatta. Letartóztatása után kiderült, hogy

különböző egyénektől nagy összegeket vett fel a mozgalom javára.

Ugyanakkor a MSE szakosztály feljelentése a csendőrség több más egyén ügyében is nyomozást indított. Megállapították, hogy Kurucz József és Csillag László ügynökök is jogtalanul vettek fel a szakosztály nevében adományokat és pár nappal ezelőtt a két ügynököt csalás, okirathamítás és zsarolás bűntette miatt letartóztatták.

Új mentőautókat kapott a kolozsvári Mentőegyesület

KOLOZSVÁR, március 31. Köztudomású az, hogy Kolozsváron a megszűlés alatt a mentőállomás és általában az intézmény, amelyet a Kolozsvári Önkéntes Mentőegyesület létesített, válságos helyzetbe került s feladatának sem feleltethet meg. A felszerelési tárgyak tönkrementek, egyetlen gépkocsi üzemeltetése állandó gondokat okozott, ugyanezeken sűrűn vették igénybe a közönség áldozatkészségét.

A Kolozsvári Önkéntes Mentőegyesület a jövő évben tartja fennállásának féléves évfordulóját.

Az egyesület minden tradíciója és törekvése ellenére sincs abban az anyagi helyzetben, hogy a mentési és betegszállítási szolgálatot olyan mértékben ellássa, mint az az anyagi városokban, sőt községekben is megvan.

Tizenöt éve a magyar városokban, vármegyékben a mentési és betegszállítási szolgálatot a legkételetesebben a Vármegyei és Városok Országos Mentőegyesülete (VVOME) látja el. Ez a mentőegyesület a helyigymenisztérium támogatása és ellenőrzése alatt a legkételetesebben működik. Észkelet felé szállítását alkalmával a VVOME-szolgálatot bevezették nemcsak a városokban, hanem községekbe is, így például Báuffyhunyadon most

már mentőállomás működik és távoleső falvakból szállítja be a súlyos betegeket a báuffyhunyadi kórházba. Annnyira kiépült ez a szolgálat, hogy 100–150 kilométeres távolságból szállítanak fel azonnali műtétre vagy kezelésre betegeket a fővárosba.

Egyedül Kolozsvár volt az a város a felszabadult területen, ahol ezt a munkát az Önkéntes Mentőegyesület végezte. A vezetőség minden fáradozása és törekvése ellenére sem tudott meghirközni a nehézségekkell, amit magában véve az is jellemez, hogy mindössze egy mentőautója volt s ennek az üzemanyagot való ellátása állandóan veszélyben forgott. Illetékes helyen éppen a város közegészségügye érdekében ehhez a hatalmas egyesülethez fordultak, amely azonnal és a legnagyobb készséggel írték Kolozsvár segítségére. A VVOME április elsején átveszi a mentőállomást, megfelelően berendezi és felszereli, egyszerre

három pompás mentőautót állít be, orvosi segédcsaláddal és gondoskodik üzemeltetéséről a mentőautóknak.

Csaknem egy éve folytatja az erre vonatkozó tárgyalásokat a VVOME-vel dr. Sólyom Sándor, Kolozsvár városi tisztviselője, azoknak a tapasztalatoknak és észrevételeknek alap-

ján, amelyek a Tiszai Szervezetben alakultak ki. A város közönsége örömmel értesül arról az újtásról, mert a közeljövő új és modern mentőállomását valóban a város egyik értékeként lehet tekinteni.

Az új mentőautók hófehér színűek, két aranyos magyar címer díszleg rajtuk és fehér zászlók. Berendezésük, felszerelésük a lehető legkételetesebb.

Még megemlíthetjük azt is, hogy a mentőállomás modernizálása, új autók beállítása semmiféle terhet nem jelent a város közönségére, gyűjtemények sem tartanak, a város csak az eddigi támogatást nyújtja az állomás fenntartására.

Természetesen a Kolozsvári Önkéntes Mentőegyesület nem szűnik meg, sőt ötvenéves fennállását a jövő évben díszes külsőségek között ünnepli meg. Hivatását, feladatát hosszú időn át a rendelkezésre állt eszközökön túl is betöltötte és a jövőben is propagálójá marad a mentési ügynek.

A megnagyobbodott Kolozsvár és környéke, valamint a fokozott követelmények, az egészségügy elsővonalba helyezése, a mentési és betegszállítási szolgálat tökéletesítése, tették ezt az intézkedést szükségessé s a város minden lakója erről megnyugvással és örömmel értesül.

Honvédeknek jelentkeztek a ruszin gimnázium nyolcadikosai

MUNKÁCS, március 31. (MTI.) A ruszin tanítási nyelvű gimnázium igazgatóságát a VIII. osztály nevében küldöttség kereste fel, amely kijelentette, hogy az osztály 40 tanulója közül 25-öt már felvettek a honvédség kötelékébe. Ezenkívül nyilatkozattal kísért névjegyzéket ad-

tak át, amelyben 12 tanuló bejelenti, hogy azonnal jelentkeznek katonai szolgálatra. Ezzel példát akarnak adni a többi ruszinnyelvű iskolának a magyar haza iránt érzett hűségéről. Az igazgató megköszönte a hazafias felbuzdulást és megígérte, hogy elküldi a jelentést az illetékes hatóságnak.

Fodor László, Fabró Henrika férje, az ügyesség előtt

Mivel vádolja férjét a gyorsíróiskola tulajdonosnője?

KOLOZSVÁR, március 31. (Az Ellenzék munkatársától.) Hétfőn délen nagy feltűnést keltett Kolozsváron az a hír, hogy Fodor László, a Fabró-féle gyorsíróiskola igazgatójának, Fabró Henrika férjének bűnügyi eljárás során a rendőrség az ügyességnek adta át. A feljelentést Fodor László ellen felesége, a nagymulla Fabró Henrika lány, tette meg, aki már nemcsak családi életét, hanem népszerűségét is kolozsvári gyorsíró- és gépíróiskolájának tekintélyét is feltette az iskolát a manipulációktól, amelyeket többirányú bűnvádi feljelentésének állítása szerint Fodor László itt a városban elkövetett.

Fabrá Henrika megdöbbenése annyival is nagyobb volt, mert a nem egészen egy éven belül kötött házassága alkalmával mitsem tudott arról, hogy Fodor László, aki magát az ismert dunántúli derecskei Fodor-család tagjának mondotta, már többszörösen büntetett elkövető. A jörmény gyorsíróiskola bevételeiből mitsem látott Fabrá Henrika, mert

férjének költséges passziói voltak, nagy életet élt az éjszakai lokálokban, könnyelmű társaságokban igyekezett barátokat szerezni és gyakran rendezett költséges mulatozásokat.

Apránként derült csak ki — mondja Fabrá Henrika feljelentése — hogy ezeket a pénzeket olyan összegekből tulajdonította el, melyeket azzal bízott rá, hogy azokból a gyorsíróiskola egyes megnevezett kiadásait fedezze. Így többek között a feljelentés szerint

eltulajdonította és a saját céljaira fordította közel háromezer pengő erejű az a pénz is, amely a gyorsíróiskola berendezésére szerzett tárgyak kifizetésére kellett volna.

Amíg Fabrá Henrika nem bizonyosodott meg arról, hogy férje többszörösen büntetett elkövető, rovtomult ember, többször megbocsátott Fodor Lászlónak könnyelműségért. Legutóbb azonban mégis Budapestre utazott és személyesen járt utána férje előéletének.

Saját szemével győződött meg arról, hogy férjét már nyolcszor ítélték el különféle bűnügyek során és büntetését minden alkalommal ki is töltötte.

Amikor Fabrá Henrika a lesújtó értesülés tudatával a múlt héten Kolozsvárra érkezett, megbízta ügyvédjét többrendbeli bűnvádi feljelentés megíratásával és egyben beadta ügyvédje útján a házasságának megsemmisítésére vonatkozó kérelmét is.

A feljelentések pénznek elsikkasztásáról és a Fabrá Henrika lezárt szekrényében tartott, üzleti célra előkészített váltók betöréséről

tulajdonításáról, életveszélyes fenyegetésről szólnak s értesülésünk szerint Fabrá Henrika feljelentéséhez már azóta egyéb feljelentés is csatlakozott. Kiderült ugyanis, hogy Fodor László egy kolozsvári cégnél egy igen értékes fényképezőgépet vásárolt, amelyet — anélkül, hogy arról teljesen kiegyenlített volna — Budapestre elszállított. Majdnem hasonló módon sikerült Fodor Lászlónak egy igen ismert kolozsvári cégnél történt autótársasági kísérlete is, amelynek kapcsán azonban az autókereskedő óvatossá vált s miután Fodor László az autót már egy budapesti utra fel is használta azzal a megítélésztől ígérettel, hogy Budapestre hozza el a vételárát, Fodor visszaérkezése után a garázsban az autót visszavilettette, mert nem látta biztosítva a pénzt.

A rendőrség a múlt hét végén kezdte meg Fodor László kihallgatását. Az ügyet minősítés szempontjából az a körülmény dönti el, hogy a feljelentések milyen mértékben igazolják Fodor László bűnösségét, nem a háttérkeretben elkövetett cselekmények, hanem a gyorsíróiskola pénzeivel történt állítólagos visszaélések tekintetében.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított az ügyben, hivatalos közlést azonban mindeztideig nem adtak ki és így a eljárás hivatalos adatairól nem is áll módunkban értesülni. Megállapítottuk azonban a beidézt tanúk köréből származó értesülésekből, hogy a vizsgálat széles keretben folyik. Fodor Lászlót hétfőn átadták az ügyészségnek.

BORBÉLY LÁSZLÓ.

Dr. Orbay Dénes Budapest Székesfőváros helyettes tanácsnoka

Homonnay Tivadar főpolgármester Szendy Károly polgármester előterjesztésére dr. Orbay Dénes főjegyző, a polgármesteri elnöki ügyosztály vezetőjét, aki annakidején Keledy Tibor dr., Kolozsvár mostani polgármesterének volt munkatársa, tanácsnoki állásba behelyettesítette. Orbay kedden már le is tette a hivatali esküt. Városházi és várospolitikai körökben Orbay Dénes előléptetése osztatlan örömet keltett. Orbay 24 év óta áll a főváros szolgálatában s a rábízott munkakörök mindegyikében ismételt bizonyosságot adta kiváló szakértelmének. Két év óta vezette általános megelégedésre az ügyosztályt, amelyet most helyettes tanácsnoki minőségben fog irányítani.

Fekete mellé jó cigarettát és egy pohárka **KÓRUS LIKÖRT!**

Végh József riportja:

Ujjáéled-e Nagybánya híres művészi multja?

Pang a művészi élet a „festők városában” —
VITA A MŰVÉSZTELEP ÁTHELYEZÉSÉRŐL

NAGYBÁNYA, március 31. Az *Ellenzék* kiküldött munkatársától. A Szent István-szálló nagy éttermi helyiségének falain szebbnél-szebb festményekben gyönyörködhetünk. Megtudom, hogy itt állandó kiállítás van, ahol a nagybányaiak és az idevetődött idegenek azonnal érezhetik, hogy a „festők városában” vagyunk. Magától értetődik, hogy ebben a környezetben már az első pillanatokban a festőtelep lakóira terelődik a szó. Mi történt a város művészi életében a felszabadulás óta eltelt másfél esztendő alatt? Természetesen vehetné az ember, hogy mindazok a művészi álmok megvalósultak, amelyeket a nagybányai festők az idegen uralom esztendei alatt nagyratörő bittel szövögettek. Csodálkozással vegyes keserőséggel hallottam mindjárt az első este, hogy nagybányai festők reménységei még mindig megmaradtak álmokképeknek. Az állam és a város minden támogatását kihatásba helyezték, de egyelőre pang az élet a művésztelepen és a festőiskola fejlesztésére alig történt valami intézkedés. Itt valahol hibának kell lenni. Mással nem is lehetne megmagyarázni, hogy ezen a vidéken, ahol két kézzel ajándékozta gazdag kincseit a természet, egy lépéssel sem haladt előre a vajdó művészi kérdések megoldása. Illetőleg valami mégis történt. Folytak már tanácskozások és budapesti kiküldöttek is tanulmányozták a tennivalókat. Különböző tervek merültek fel Nagybánya művészi lehetőségeinek kiaknázására. Olyan elgondolásokról hallottam, hogy át akarják telepíteni a művésztelepet a Klastromrétre, amely a város országos híres, legszebb helye. A kormányzat állítólag azzal a gondolatmal foglalkozik, hogy Nagybányán is olyan művésztelepet kell létesíteni, mint amilyen az ország több városában működik az év bizonyos szakaszaiban. Ezek a tervek visszásság érzéseket váltottak ki a nagybányai festők körében. Végre döntés tehát nem történt. A művészek és a közönség egyaránt a várakozás álláspontján vannak. Mintha akta lett volna a nagybányai művészi tervek, és ez az akta valahol kallódik a bürokrácia utasítóiban.

Mennyi emlék, mennyi gyönyörű művészi siker és önzetlen lelkesedésre valló terv elevenedik meg, ha a nagybányai művésztelep multjáról beszélgetünk. Eszünkbe jut a Nagybányai Festők Társaságának megalakulása. A sikerekben gazdag első évek, azután a román impérium küzdelmes időszakai. Az idegen uralom alatt is voltak korszakok, amikor virágzó volt Nagybányán a művészi élet. Visszamelekedhetünk olyan évre, amikor egyszerre kétszáz festő tartózkodott Nagybányán. A nyári hónapokban, egészen 1933-ig, amikor egyre jobban ránehezedett a politikai és gazdasági nyomás a magyar intézményekre, valósággal ontottak a művészi élmények után vágyakozó festőnövendékek a bucaresti, jasi, kisenevi és temesvári akadémiák.

Először Krizsán Jánossal való beszélgetésem közben idézzük fel a háború előtti

magyar multnak és a román impérium alatt hősies küzdelmeknek emlékeit. Krizsán János és Mikola András, a nagybányai festőkolónia legregibb tagjai. Pontosan ismerik a nagybányai festők életének minden korszakát, hiszen irányítói, szervezői és álmódói voltak azoknak a művészi akarásioknak, amelyek ezt a várost a romantika színeivel vették körül és híressé tették. Krizsán János a művésztelepen lakik. Hatalmas műtermében vázlatai között az őszbe borult művész szavai nyomán visszakalandozunk a multba. Régi híres neveket tölt meg élettől az emlékezés. Thorma Jánosra és más művészekre terelődik a szó. Egy részük meghalt, a másik idegenbe költözött. Jelenleg huszonöt festő él Nagybányán. Egyesületük is van. Mégsem sikerült megvalósítani azt az igazi, egységes művészi életet, amely a fejlődés és a magyar kultúra érdekeinek szempontjából egyaránt kívánatos volna.

A multból — amelynek eseményeit nem akarom ezen a helyen részletesen idézni, mert az erdélyi magyar közönség amúgy is részletesen ismeri — a jelen kérdéseire térünk rá. Megkérdezem Krizsán Jánostól, hogy mit szól ahhoz a tervhez, amely a festőtelepet a Klastromrétre akarják áthelyezni?

A művész kertelés nélkül kimondja, hogy nem tartja egészségesnek ezeket a tervezetéseket. Elvben nem ellenzi, hogy új festőtelepet létesítsenek, véleménye szerint azonban rontaná a város összhangját, ha épületek emelkednének a Klastromréten. A régi telepet sokkal kevesebb költséggel rendbe lehetne hozni és ki lehetne építeni. Az állam a várossal karöltve kellene megoldja ezt a kérdést, amely ismét lehetőséget adna arra, hogy a nagybányai művészi élet új művészi lendületet vegyen.

Hogyan gondolja a kultuskormányzat a nagybányai művésztelep fenntartását? — kérdezem Krizsán Jánostól.

— A fővárosi elgondolás szerint — hangzik a válasz — Nagybányán is olyan telepet létesítenének, amilyen Szegedén, Miskolcon, stb. van. Ezekre a telepekre két-három hónapra küldenek festőket, akik lejárnak ide a fővárosból. Nincs tehát állandó jellegű. Ezt a megoldást nem tartom egészségesnek. Nagybányának olyan multja és művészi hírneve, valamint természeti adottságai vannak, amelyek állandó művészi életre teszik hivatottá. És azt sem szabad elfelejtetni, hogy az igazi művészek nem olyan könnyű dolgozni. Idő kell ahhoz, hogy kiérleljék a munka. Meg kell ismerni, meg kell szeretni a vidéket. Hozzá kell nőni a környék lelkületéhez, hogy szépségeit kihozzuk. Csak így alakulhat ki egy vidék igazi művészi karaktere. Átmeneti kirándulások alatt lehet skicceket csinálni. Művészi benyomásokat is lehet szerezni. De olyan munkát, amely lelket és jellegzetességet adjon, nem sikerül alkotni. Szerintem tehát az általános magyar kultúra szempontjából az lenne az igazi megoldás, hogy az állam, a város és a különböző közületek továbbra is állandó művészi telepet tartsanak fenn Nagybányán. Adjának alkalmat a művészeknek arra, hogy tömegestől keressék föl ezt a várost. A vidék szinte hívja a művészeket a letelepedésre. Ha az az elgondolás jutna diadalra, amely szerint Nagybányán is csak időszakonként virágozna a művészi élet, szerintem visszafelé fejlődést jelentene.

Összinte szavak. Krizsán János megnyilatkozásai. Múltok a művészi multjához és hírnevéhez. Erdemesek a megfontolásra és arra, hogy az illetékes tényezők megfogadják a bennük foglalt tanácsokat.

Sajnos, a festőiskoláról sem hallok kedvezőbb híreket. Létezik is, nem is. A város ad fát és némi pénzbeli támogatást. A pénzbeli támogatás a dologi kiadásokon kívül abban merül ki, hogy a két tanárnak, Mikola Andrásnak és Krizsán Jánosnak (utóbbi a közeli napokban megromlott egészségi állapotára való tekintettel, lemondott tanári tisztségéről) 50—50 pengő havi tiszteletdíjat folyósít. A legnagyobb optimizmussal sem lehet azt állítani, hogy ez az ötvenpengős tiszteletdíj arányában állana a művésztanárok hírnevével, tehetségével, munkásságával és multjával. A festőiskolának jelenleg négy tanítványa van. Gondoljuk csak el, hogy milyen viaszcsés ez a multhoz viszonyítva, ha azt vesszük, hogy 1928-ban Krizsán Jánosnak 118 tanítványa volt és volt olyan korszak, amikor Thorma János 150 művésznövendéket irányított biztos kézzel. A nyár folyamán az akadémiáról tíz-tizenöt művésznövendék látogatott el Nagybányára. Önálló festők is felkeresték a nagymultu várost és gazdag élményekkel tértek haza erről a vidékről, amely a magyar képzőművészetnek annyi felejthetetlen szépségű alkotásra adta meg az ihletet.

Segíteni kell a jelenlegi helyzetet. Tényfeltárás meg kell állapítanunk, hogy hivatalos részről a tervezetéseknél maradtak-e a város pénzbeli támogatása pedig alig futja a dologi kiadásokra. Új fellendülést csak akkor remélhetünk, ha az illetékes tényezők szívvel-lellekkel magukévá tessik a nagybányai festők ügyét.

Mikola András otthonához egy jutunk el, hogy végig megnézzük a Klastromréti sétányon. Nem kell ahhoz művészek lenni, hogy élvezhessük a Klastromréti és a közeli gyönyörű sétányokat idilliussá színezték. Egy pillantás ezekre a részekre: és azonnal meg lehet érteni, miért lett híressé Nagybánya és miért lett a festők városa. Hogyan lehet azonban biztosítani, hogy továbbra is az erdélyi művészi élet középpontja legyen és művésztelepe, valamint festőiskolája új virágzás korszakába lépjen? Erre a kérdésre akarok választ kapni Mikola Andrástól, aki látogatásom napjának délutánján már kirándulást tett a hegyek közé és helépesemkor új hatalmas alkotáson dolgozik műtermében.

Mikola Andrástól sem hallunk több adatokat. Bizony, a nagybányai festőtelep sorsa kuszán módon megy. Felületes szemlélő azt hiheti, hogy megszűnt az érdeklődés a festők városa iránt és a jelenlegi pangás korszakát a közöny okozza. Megtudom azonban, hogy nem így áll a helyzet. A minisztérium már régóta foglalkozik a nagybányai művésztelep sorsával. Késésként meg van felelő a jóakarattal. Miniszteri kiküldött is járt már a városban. A város a Klastromréti alapján a művésztelepnek új területet ajánlott fel. A tervek elkészítésére is megtörtént az intézkedés. Csak éppen egységes álláspontot nem sikerült eddig eljutni. A tervek és jószándékok nem váltak valóra.

Kórus likör!

Székesföldi növényekből készült az Erdélyrészi Hangya Rum- és Likörgyár, Marosvásárhely.

Ugyanigy áll a művészek megszervezésének ügye is. A Festők Társaságának ujjá kellett szerveződnie. Egyelőre azonban nem sikerült olyan életet teremteni, amely méltó lenne Nagybánya művészi multjához. A festőiskolának Krizsán János lemondásával most már Mikola András az egyetlen tanára. Az a véleménye, hogy az iskola kérdését intézményesen kell megoldani. Olyan anyagi alapot kell teremteni, amely lehetővé teszi, hogy csakugyan komoly művészi munkát lehessen végezni. Az anyagi támogatásnak legalább azzal az összeggel arányban kell állania, amelyet a régi magyar impérium idején nyújtottak az illetékes közületek a nagybányai festőiskola számára.

Ugy Mikola András, mint Krizsán János nagyon sokat várnak Szabó Miklós volt vállalkozótól, a város új polgármesterétől. Biznak abban, hogy az új polgármester szívvel-lellekkel magáévá teszi a művészek kérdését. Azt említi, hogy a városi támogatással önként megoldódnak a művészek kívánságai és megszűnik a jelenlegi áldatlan állapot. A nagybányai festők egyébként lelkesen készülnek a kolozsvári művészhetekre és számos olyan művészi alkotást fognak bemutatni, melyekre az egész közvélemény méltán figyelhet.

A művészek nem mondták ki, az olvasó azonban érezheti a felsorolt adatokból, hogy a helyzet ebben a pillanatban egyáltalán nem nevezhető vigasztalónak. Titokt elégedetlenség csendült ki a szavakból, amelyet a művészi szerénység nem tart üdömosnak kifejezésre juttatni. A nagybányai ötlekosok azonban nyíltan kimondják, hogy azonnali intézkedéseket várnak. Nem helyeslik a művésztelepet a Klastromrétre való áthelyezést, az ellen pedig egyenesen tiltakoznak, hogy Nagybánya csupán alkalmi kirándulóhely legyen a művészeknek és az akadémiák növendékeinek. Nemcsak a kálpatriotizmus, hanem általános magyar érdek is, hogy Nagybánya a „festők városa” maradjon. Könnyű ezt elérni egy kis jóakarattal, ha őszintén teljesíteni akarják a lakosság és a művészek kívánságait. Tervezetéseket helyett tettek keltenek és akkor egyik napról a másikra diadalmasan ujjáéled a nagybányai művésztelep.

A zsidó szőlő-ingatlanok kezelését ismertette Sátoraljai helyen a földművelésügyi államtitkár

SÁTORALJAUJHELY, március 31. (MTI.) Vasárnap délelőtt a Magyar Élet Pártja zempléni megyei nagyválasztmányának ülést tartott. Az ülésen megjelent Bárczay János földművelésügyi államtitkár és többek között ezt mondotta:

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a folyó évi termelésű bor ára olyan szinten maradjon, amelyen a termelés költségeinek emelése ellenére is minden szőlőgazda megtalálja számítását. Egyben gondoskodás történik arról, hogy a bor ilyen áron értékesíthető legyen. Megemlékezett a tokajhegyaljai zsidó szőlőingatlanok kérdéséről. Rámutatott arra, hogy a rövidesen megjelenő új törvény lehetővé akarja tenni a zsidó szőlőingatlanok gyorsabb igénybevételét.

ELFOGTAK EGY SZÉLHÁMOS KERESKEDELMET UTAZÓT. A kolozsvári rendőrség detektívei elfogták Klein Adolf 65 éves kereskedelmi utazót, akiről megállapítást nyert, hogy vidékszerző több visszaélést, lopást és hamisítást követett el. Az elfogott szélhámost a rendőrség átadta a járásbírósnak.

Parkettezési

munkákat jutányosan vállal

Lőrinczi & Co.

Zápolya-utca 6. szám és Szentegyház-utca 1. szám. (Sebők-utca szomszédságában.)

ADAKOZZUNK

a 99.000 SZ. csekkalapon

a Földművelésügyi Kormányzatné teli segélykérőjére!

Magyar statisztikai zsebkönyv

1941. év adataival.

Szerkesztői és kiadói: A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal. A közel 300 oldalas könyv, két kitérő térképpel felszerelve, valamennyi statisztikai adatot, könnyen áttekinthető táblázatok formájában, magában foglalja.

Ára csak 1 pengő. Kapható az ELLENZÉK KÖNYVESBOLT-ban. Kolozsvár, Mátyás király tér 9. Vidékre 1.20 pengő előzetes beküldése ellenében szállítjuk.

Megállapították a fehérnemű, vegytisztítás és keimefestés árait

KOLOZSVAR, március 31. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli a közellátásiügyi miniszter rendeletét, mely megállapítja a fehérneműtisztítás árát. Az új árak a következők:

A „kilós ruha” legmagasabb vállalási ára, ha az átvett ruha a 3 kilót nem haladja meg, kilónként 90 fillér, 3 kilón felül kilónként 50 fillér. A keményített ing tisztítási ára 1.30 pengő, félkemény szuokingé 1.10, selyemingé 1 pengő, purha ingé 64 fillér, pincérbakabé 80, vászonpizsamáé 1.20, flanelpizsamáé 1.40, alsónadrág 40 fillér, zsebkendő 10 fillér, rövid harisnya párja 20 fillér, hosszú harisnya párja 30 fillér. — **Női fehérneműk:** nappali ing 40, hálóg 72, mosóselem hálóg 1.60, női nadrág 50, kombiné 70, melltartó 30 fillér. — **Gyermegefehérneműk:** sima pólypárna 80 fillér, fodros pólypárna 1.20 pengő, vászoning 30, vászonkabát 30, kötött vagy horgolt kabát 60, állkendő 14 fillér. — **Negyszemélyes abrosz tisztítás** ára 60, hat személyesé 80 fillér, 6—12 személyes abrosz 1.50, nagy asztalkendő 20, kicsi 16, törülköző 22, dörzstörülköző 42, nagy, sima párnahuzat 40, lábpárna 70, alsó lepedő 80 fillér, paplanlepedő fodor nélkül 1 pengő, himzett paplanlepedő 1.20, dunahuzat 1.20, portörő 20, konyhatörő 24 fillér. — **Keimefestés és vegytisztítás:** szövetöltöny 3.70, 16.10 pengő, zakó 4.70, 8.10, nadrág 3.40, 6 pengő, mellény 60 fillér, 2 pengő, krém nadrágtisztítás 4 pengő, köpeny felöltő báletlenül 8.70, 13.40, kosztüm 8.70, 13.40, vászonöltöny, vászonkosztümtisztítás 6.50, tropikálöltönytisztítás 8 pengő, egyszerű sima női ruha 6.20, 9.40, blúz vagy alj 3.40, 5.40, acetátruha 6.20, 12.10, acetátblúz vagy alj 3.40, 6.10, női selvemimprimé kabátka és alj tisztítása 6.70 pengő, sima mosóruha vászonból 4.70, 8.10 pengő.

Gondoskodás a kolozsvári asztalosok, ácscok és borbélyok anyagellátásáról

KOLOZSVAR, március 31. A kereskedelmi és iparkamarák — mint már jelentettük — március 23-án, 24-én és 26-án Budapesten kamaraközi értekezletet tartottak a közellátási minisztériumban, amelyben a kolozsvári kamara képviselőiben dr. Bereczky Ernő miniszteri biztos főtitkár vett részt. Az értekezleten dr. Bereczky Ernő szóváltette a kolozsvári asztalosoknak az anyellátással kapcsolatos kívánságait, közölte, hogy az ácsmeztetek nem kapják meg a munkálataik végrehajtására szükséges szeganyagot, a borbélyok viszont hiányt szenvednek a borotváló szappanellátásban. A főtitkár előterjesztésére a közellátási minisztérium nyomban megteremtette a szükséges intézkedéseket, hogy az asztalosok megfelelő mennyiségű anyvet, az ácscok szeget, a borbélyok pedig borotváló szappant kaphassanak.

Cementgyártmányok egységes szízelékos ára. A közellátási miniszter 52.951. VI. a sz. 1942. sz. rendeletében a cementgyártmányok szakmai felárát az ország egész területére egységesen 23 százalékkal állapította meg. Az új árgállapítás 1942. április 1-én lép életbe és ugyanakkor egyrészt a betoncserepek eddigi felára megszűnik, más-

részt pedig a székesfővárosi lapgyárak részére megállapított 27 százalékos külön árkormány-biztosi felár 20 százalékra csökken.

A tej házhozszállítása esetén literenként 1 fillér felszámítható. A közellátási miniszter valamennyi törvényhatósági város polgármesteréhez intézett 57.063—1941. sz. körrendeletében közölte azt, hogy nem emel kifogást az ellen, ha törvényhatósági területen jelenleg érvényben lévő árakhoz a tej, kereskedésből történő házhozszállítása esetén a kereskedők literenként legfeljebb egy fillér házhozszállítási jutalékot számítanak fel. A rendelet ki-zárólag a tej forgalombahozatálával foglalkozó kereskedőkre vonatkozik, tehát az engedélyezett 1 filléres ártöbbletet termelők nem érvényesíthetik, még abban az esetben sem, ha a tejet a fogyasztóknak házhoz szállítják.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vastagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szög 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vastagabb szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: Cim a kiadóban és jelzés hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb kötéseknek. Apróhirdetések előre fizelendők. Vidékről belyekben beküldhetők.

VEGYES

BUTORAIT megjavítom olcsón, mindennemű új butort, irodaberendezést, portálét olcsón, pontosan készítek. Új butorok raktáron. Részlet. „Csere”. Lukács asztalos, Unió-utca 24. F. 481

GYÖMÖLCSFAGONDOZÁST és permeterizést vállal okleveles szakember. Cim Segesváry-cégnél, Kossuth Lajos-utca 7. Telefon: 12—41. F.

Menyasszonyi fátolok, koszorúk kikölszönzésre kaphatók „Dahlia” művirágzalomban, Horthy-ut 35. F.

„Bristol” orth. kóser étterem Kolozsvár, Horthy-ut 6. Telefon: 33—15. Husvétli ünnepekre előjegyzéseket elfogadunk. Figyelmes kiszolgálás! Szolid árak! F.

RÖVIDÁRU engedéllyel rendelkezem. Pénzes társat keresek. Cim a kiadóban. 0980

ADÁS-VÉTEL

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek, a legtöbbet fizetek, házhoz is megyek. Grünfeld, Deák Ferenc-utca 6. F.

MAGAS ÁRÉRT veszek használt ruhákat. „Dorotheum”, Deák Ferenc-utca 32. F.

RÉGISÉGEKET, arany, ezüstöt, szőnyegeket és butorokat Wallerstein vásárol. Posta-kert-utca 16. Telefon: 33—14. F. 464

MODERN konyhabutorok eladó. Oláh Dezső asztalos, Mussolini-ut 55. F.

ELADÓ egy kényelmes kreton fotel, egy szövet rökamié, egy kanapé, dupla ág, 2 darab köris antik szekrény, irodai berendezés, íróasztalok, aktaszekrények, vaskasszák, üvegfal pulttal, írógépek stb. Cimek Kohányi kárpitosnál, Deák Ferenc-utca 18. F. 174

ELADÓ butorok, uriszoba, konyha, jégsezék, stb. Gyulai Pál-u. 18, földszint, délután 3—5. F. 434

Hordozható írógép eladó. Pap-u. 1. Lengyelnél. F. 389

ALIG használt nagy ventilátor és főzőkémence eladó. Andrassy-ut 37. szám. F.

VESEK és eladók régiségeket. Antik butort, szőnyeget, képet. Olesón eladó használt futo kókuszszőnyeg 16 méter hosszú. Mészáros Gyula régiségkereskedő, Bartha M-u. 14. F.

HASZNÁLT ruhát, butort, régiséget és padlástomot a legmagasabb áron veszek. Levelezőlaphívásra házhoz megyek. Benedek, Timár-utca 14. F.

MODERN, alig használt konyha, rökamié, íróasztal, Schöberl-fotel olcsón eladó. Használt butort veszek. Szabó, Kádár-utca 12. F. 230

Ujabb jogszabályok a rögzített adó felmondásának elmulasztása miatt kiszabható bírságokról. Az elmúlt évi adókiutetések során az iparosok részéről számos panasz hangzott el a rögzített adó felmondásának elmulasztása miatt kiszabott bírságok miatt. Az iparosok arra hivatkoztak, hogy erről az újabb intézkedésről tájékoztatlanok voltak. Tudvalevőleg a törvény nem tudása nem mentesít a törvény hatálya alól, éppen ezért tisztában kell lenni, hogy a legújabb jogszabályok szerint az olyan adózó, akinek adóalapja a kereseti adóra, továbbá a jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó rendelkezések szerint új kivetés mellőzésével a következő évre egyébként változatlanul fenntartandó (rögzítendő) lenne, felszólítás nélkül is köteles az adóév február havának végéig szabályszerű adóvallomást adni abban az esetben, ha kereseti-, illetve jövedelemadó alapja a különben változatlanul fenntartandó adóalappal szemben, annak megállapítása óta legalább 50 százalékkal emelkedett. Aki ennek a kötelezettségnek nem tesz eleget, az adóelőtérlet kétszeresének megfelelő bírsággal sújtható.

II. KERÜLETBEN bérelnek vateményes, gyümölcsös kerlet. „Kertkedvelő” jellegre címet a kiadóba kérek. 1024

ELADÓ köllakások ház 20.000 pengőért, Györgyfalvi-ut 103. Érdeklődni: Szondy utca 74. 0976

EGY különbejáratu butorozott szoba, előszoba és fürdővel kiadó. Ugyanott még kéntő személy részére lakás teljes ellátással kapható. Szentegyház 39., emelet hátul. 0971

A NEMZETI SZÍNHÁZ MÜSORA:

MÁRCIUS 31-én, kedden este 8 órakor: MEDEA. Peéry Piroška vendégfellépésével. Bemutató bérlet 22. szám. Bemutató hely: árk.

1942. április 1. Szerda este 8 órakor: MEDEA. Peéry Piroška vendégfellépésével. Napi bérlet A., 14. szám. Rendes hely: árk.

1942. április 2. Csütörtök este 8 órakor: MEDEA. Peéry Piroška vendégfellépésével. Napi bérlet B., 14. szám. Rendes hely: árk.

1942. április 3. Péntek. — Nincs előadás.

1942. április 4. Szombat este 8 órakor: MEDEA. Peéry Piroška vendégfellépésével. Napi bérlet C., 15. szám. Rendes hely: árk.

1942. április 5. Vasárnap délelőtt 11 órakor: OPERETT-MATINÉ. Részletek a „Három a kislány”-ból, „János vitéz”-ből, „Gül, babi”-ból. Nagy balett. Olcsó hely: árk.

1942. április 5. Vasárnap délután fél 4 órakor: GYERGYÓI BÁL. Olcsó hely: árk.

1942. április 5. Vasárnap este 8 órakor: VIG ÖZVEGY. V. Kovács Ilonka fellépésével. Bérletszűnet. Rendes hely: árk.

1942. április 6. Hétfőn délután fél 4 órakor: ERZSÉBET. Olcsó hely: árk.

1942. április 6. Hétfőn este 8 órakor: VIG ÖZVEGY. V. Kovács Ilonka fellépésével. Bérletszűnet. Rendes hely: árk.

MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: A LÁTHATATLAN ASSZONY. Fantaszlikus vidám filmjáték. Főszerepekben: Virginia Bruce, John Barrymore. Előadások: 3. 5. 7 és 9.20 órakor.

EDISON: FEKETE GYÉMÁNTOK. Főszerepekben: Szelezky Zita, Jávör P., Rózsahgyi, Máty, Csontos Gy., Gregus Zoltán. Előadások kezdete: 3. 5. 7.10. 9.10.

EGYETEM: EMBER A LÁTHATÁRON. Gary Cooper. (Utolsó két nap.)

RIO: BOB HERCEG. Huszka Jenő operettje film. Főszerepekben: Simor Erzs, Kovács Kató, Szilassy László, Rajnay, Maklár.

ROYAL: A velencei Biennale első díja ki-tüntetett filmóriása, a: VASKORONA. 5-én és 6-án, vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órakor matiné. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor. Jegyellővétel.

URÁNIA: Minden idők legnagyobb GRAND-GUIGNOLJA. FRANKENSTEIN FIA. A borzalmak és izgalom filmje, amely fel-mul minden képzeletet. Csak 16 éven felülieknek! Főszerepekben Boris Karloff, Lugosi Béla, Basil Rathbone. Számozott helyek! Előadások kezdete minden nap 3. 5. 7 és 9 órakor.

ÚJ KÖNYVEK

Illyés Gyula:

Korotavasz

(Réval kiadás.)

A szerző regénynek nevezi a kétkötetes új könyvét. Az olvasó lánának érzi. Kinek van igaza. A szerző tudhatja, mit szándékozott teremteni, de az olvasónak is joga van hozzá-szólni, hogy mi lett belőle. Az esemény sem összefüggő, tervszerű, egész. S már ez is el-áruja, hogy itt bizony baj van az elnevezéssel. Ez a könyv nem regény, vagy legalább nem a megszokott értelemben az. A szertele-nül váltakozó képek és jelenetek mégis szervesen összefüggnek, mihelyt az olvasó fel-fedezi a regény titkát; nem külső történések alkotják a cselekményt, hanem a lélek fejlődése és az a titokzatos átváltozás, amíg a gyermekből férfi lesz. A kissszabadon szárnyaló történetek mögött egy egyenes vonalú lelki kibontakozás látható.

A könyv a világháború és forradalom korának zsenge ifjuságát mutatja be falusi környezetben. A háború alatt felszínre dobott szociális gondolkodás eljut a falusi ifjusághoz is. A bibliai buzaszemek a legjobbak talajra hullnak: a falusi ifjuság — értelmiségi és paraszti együtt — szent hevíletben, több jószándékkal, mint tapasztalattal, világmegváltó hősi-séggel veti magát az eszmék erjedésébe. Már-már úgy látszott, hogy minden veszteségünk ellenére lesz egy nyereségünk is a háborúból: egy szociálabb életberendezés. Az érdekből azonban forradalom lett s a forradalom kiesett a magyar érdekek irányvonalából, tehát elve-szítette jogosultságát, értelmét; már nem hasznos, hanem kimondottan káros volt nekünk is, másoknak is. Szabó Dezsővel szólna: nem az volt a baj, hogy forradalmat csináltak, hanem az, hogy eredményeit elsikkasztották. Ezt a hevíletet s végül a csalódást mutatja meg Illyés Gyula új könyve. A lélek tükrében világítja meg a folyamatot, amint egy eszme megszűnik, embereket toboroz magának s el-indul a küzdelem uton a diadal, vagy kudarc felé. A könyv egyuttal arra is felel, milyen szép magyar életet lehetne teremteni ezen a földön, ha nem volna repedés a nép és a felső társadalmi rétegek között.

A Korotavasz nyelve elbűvölően szép. Több, mint költői.

ALKALMAZÁS

JÓ családból való, iskolázott, 14—15 éves lányokat felvesz Dietika, Széchenyi-tér 27. Hosszu-utca-nál. 0981

KIFUTÓ, biciklizni tudó, azonnal felvéte-tik. Horthy-ut 29., papírüzlet. 1020

CUKRÁSZSEGÉD azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 1030

URI fodrászsegédet felvesz Sántha fodrá-szat, Erzsébet-ut 60. F.

ÁLLAST KERES

LATIN-olasz szakos egyet. hallgató alsó közpiskolásokat előkészít, V. osztályosokat olaszból is. Cim a kiadóban. 0956

HÁZASPÁR keres házmeztéri állást elsejé-re vagy 15-ére. Cim a kiadóban. 0958

HÁZVEZETŐNŐNEK elmennék, magános urhoz. Jelége „Nem bánja meg” 1023

IRODAI gyakorlattal rendelkező, keresz-tény gyors és gépirónó, levelezésben, számlá-zásban jártas, német, román nyelvtudással, fél-napi állást keres. Leveleket „Szorgalmas” jelégére a kiadóba kérek. 993

INGATLAN ÉS LAKÁS

SÜRGŐSEN eladó elutazás miatt ház, 2 szo-ba, fürdőszoba, konyha, speiz és 1 szoba kerttel. 13.000 P. 11.000 P-ért átvehető. Mátyás király-tér 19. F. 470

Eladó ház, nagy telekkel

Magyar-utca elején 8 lakással. — 100.000 pengő. Tel. 184. 0896.

HÁZASTELEK eladó Eperjes-utca 31. Érte-kezni 8 óra 4 óra között. 974

Tárja ki a szerencse ajtaját!

Vegyen még ma sorsjegyet

az

Állami Osztálysorsjáték

48-ik játékkára! Az első osztály huzásai

már április 9. és április 10-én

Szerencsés számokat kaphat az

Ellenzék könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidéki megrendeléseket azonnal intézünk!

Sorsj. gyárak: egész 28, fél 14, negyed 7, nyolcadsorsjegy 3,50 pengő!

SPORT

Pompás teljesítménnyel a Ref. Leánygimnázium nyerte a KISOK kolozsvári kerületének leánytornászbajnokságait

KOLOZSVÁR. A ref. leánygimnázium rendezésében tartották meg tegnap a KISOK kolozsvári kerületének leánytornász bajnokságait. A tornászbajnokságokon hat kolozsvári leányiskola 19 csapattal, 152 versenyzővel indult, míg az egyéni bajnokságban összesen 44 induló volt. A legnagyobb sikert a ref. leánygimnázium tornászcsapata érte el, melynek két csapata is indult a III. osztály leánytornász bajnokságokon, és amely egy a másodosztályú, mint a harmadosztályú leánytornász bajnokságokon az első helyet vívta ki, míg az elsőosztályú bajnokságban második helyezést ért el; az egyéni versenyben pedig a 44 induló közül egy második, ötödik, hetedik és kilencedik helyezést ért el a növendékei.

A versenynek, melyet nagy közönség előtt bonyolítottak le, igen nagy sikere volt, amiért Vargáné Bosnyákovics Etel testnevelési tornatanárnőt dícséret illeti meg.

A verseny részletes eredményei a következők:

Egyéni leánytornászbajnokság: (Indult 44 versenyző.) 1. Pap Mária, Állami keresk. isk. 28.6 pont. 2. Kovács Boriska, Ref. leánygimn. 27.7 p. 3. Daróczy Magda, Állami tanítónőképző 27.6 p. 4. Szerdahelyi Erzsébet, Állami tanítónőképző 27.5 p. 5. Barakonyi Ibolya, Ref. leánygimn. 27.2 p. 6. Nagel Il-dikó, Marianum leánygimn. 27 p. 7. Sző-
verdfy Anikó, Ref. leánygimn. 26.7 p. 8. Szilágyi Margit, Marianum keresk. 26.5 p. 9-10. Dobó Klára Ref. leánygimn. 26.4 p. 9-10. Trebits Jolán, Állami tanítónőképző 26.4 pont.

Nem vállaltunk erkölcsi felelősséget Bonyhádi torinói szereplésért!

— írja az MLSZ-nek küldött távirati jelentésében a KAC vezetősége

KOLOZSVÁR. A KAC vasárnapi súlyos és érthetetlen vereségének okai egyre jobban kezdenek kidomborodni. Feltűnő volt ugyanis már a mérkőzés első felidejében, hogy Bonyhádi és Telegdy, a KAC két kiváló játékosa, ügytelenül semmit sem nyújtott és az ellenfél minden támadása keresztül ment rajtuk. A mérkőzés után azonban minden kiderült: a rend egyik őr elbeszélte, hogy Bonyhádi Lajost és Telegdy Antalt, a KAC két játékosát, péntekről szombatra virradó éjszaka ittas állapotban támogatta haza.

Ilyen előzmények után érthetővé válik a két játékos és velük együtt a megzavart KAC együttesének gyenge teljesítménye, amelyről Domonkos edző hétfőn a következőket mondotta munkatársunknak:

— Egész héten minden igyekezetemmel azon voltam, hogy a csapatot minél jobban előkészítsem erre a nagy összecsapásra. Mivel láttam a csütörtöki edzésen azt, hogy Bonyhádi az aznapi utazástól és az előző napi edzéstől fáradt, csak egy félidőt engedtem játszani és péntek délután kirendeltem egy könnyebb levezető edzésre, hogy minél jobb erőnlétben állhasson ki a Lampart elleni mérkőzésre. Mivel közel egy hónapja, hogy a fővárosban tartózkodott az Utánpótlás edzéseim, lakását is felmondotta. Pénteken este személyesen kísértem haza az egyik Mussolini-ut szalldóba, ahol még a szálloda portásának is szigorúan meghagytam, hogy vigyázzon a játékosra, nehogy a szállót elhagyja. Nyugodtan hazamentem. Szombaton délután Kacsó Béla helyettes ügyvezetőnél találtam Bonyhádit siralmas állapotban. Állapotának okáról elmondotta, hogy előző esti husételtől gyomormérgezést kapott. A játékost ekkor a helyettes ügyvezető saját lakására kísérte és ott gondosan ápolta. A vasárnapi mérkőzés után azonban mindenre fény derült. Nemcsak a rendőr, hanem Kolozsvár egyik vezető férfinak a szájából hallottam, hogy Bonyhádi és Telegdy egy közismert KAC szurkolóval pénteken éjjel együtt mulattott és saját kijelentésük szerint hármasban csekély öt liter bort és három liter erős pálinkát fogyasztottak el. Ezért nem ment nekik vasárnap a játék és kellett a pályára kilyűlebezett 3000 szurkolónak néznie tehetetlen vergődésüket.

— A két játékos viselkedésének meg lesz a súlyos következménye. Egyrészt hétfőn táviratilag értesítettük a történetekről a MLSZ vezetőségét, amelyben bejelentettük, hogy a KAC vezetősége nem vállal erkölcsi felelősséget azért, hogy Bonyhádi Lajos kellő módon fogja képviselni Torinóban a magyar színeket. Másrészt úgy döntöttünk, hogy mindkét játékost fegyelmi elé állítjuk, amely csütörtöki foglalkozás ügyükkel.

— Ilyen körülmények között nem lehet sikerrel dolgozni — folytatta nyilatkozatát a szemmel láthatóan nagyon letört Domonkos

III. o. leánytornászbajnokság: (Indult 7 csapat: 56 versenyző.) 1. Ref. leánygimn. A. csapata 99.1 pont. (László, Göber, Simonfy, Weimann.) 2. Kolozsvári áll. po. isk. 99.5 pont. (Korobán, Stark, Kacsó, Kelemen.) 3. Ref. leánygimn. B. csapata 95.8 pont. (Repka, Bartha, Szőke, Felvinczy.) 4. Állami tanítónőképző 95.5 pont. (Nagy, Szűcs, Rácz, Zálányi.) 5. Marianum leánygimn. 95.1 pont. (Bélc, Kövesdi, Hardi, Györfi.) 6. Marianum kereskedelmi 93.5 pont. (Gyula, Kuhn, Rendi, Schezjak.) 7. Állami kereskedelmi 89.2 pont. (Hargitai, Szabó, Pataki, Terkál.)

II. o. leánytornászbajnokság: (Indult 5 csapat: 40 versenyző.) 1. Ref. leánygimn. 104.6 pont. (Barakonyi, Moldován, Kovács, Kovács É.) 2. Állami tanítónőképző 102.2 pont. (Király, Darai, Szotyori, Szerdahelyi.) 3. Állami kereskedelmi 100.1 pont. (Eckert, Haut, Pop, Schäfer.) 4. Marianum leánygimn. 99.9 pont. (Borsai, Veress Zs., Wicklein, Demeter.) 5. Marianum kereskedelmi 93 pont. (Székernyész, Nagy, Ajsán, Riedinger.)

I. o. leánytornászbajnokság: (Indult 7 csapat: 56 versenyző.) 1. Állami tanítónőképző 108.6 pont. (Csomor, Trebits, Farkas, Daróczy.) 2. Ref. leánygimn. 105.5 pont. (Dobó, László, Rákossy, Szőverdfy.) 3. Marianum kereskedelmi 102.6 pont. (Szilágyi, Lakatos, Benedek, Váradi.) 4. Állami kereskedelmi 101.9 pont. (Czirizer, Bálint, Nyiredi, Raphael.) 5. Marianum leánygimn. A. csapata 101.9. (Herczegh, Zimányi, Winkelmajer, Nemes.) 6. Marianum leánygimn. B. csapata 101.3 pont. (Hubay, Orbán, Möriz, Nagel.) 7. Marianum kereskedelmi B. csapata 98.4 pont. (Leitheim, Fodon, Beke, Székely.)

edző. — Hetek óta azon igyekszem, hogy felépítem csapatomat és hogy Kolozsvárt sportját minél jobban fellendítem és a legjobbak közé vigyem fel és két játékos sportszerűtlen viselkedése elég volt ahhoz, hogy minden igyekezetem és felépített munkám romba dőljön. Ezeknek az állapotoknak véget fogok vetni. Ifjúsági játékosokat állítok be, akik szívvel és lélekkel fogják sportszerűen végigküzdeni a mérkőzéseket és egyszer és mindenkorra megszabadulok azokról, akik sportszerűtlen életmódjukkal nemcsak hogy a piros-fehér színekre hoznak szégyent, hanem Erdély fővárosának sportjára is.

A fentieket egyébként megerősítette a Lampart—KAC-mérkőzést kifogástalanul levezető Köhlméi játékező is, aki a következőket mondotta:

— A Lampart kissé lelkesebben játszó csapata megérdemelten győzött. A KAC-ra nem ismerem rá. Különösen Bonyhádi és Telegdyre áll ez, akik nagyon álmossá mozdultak a pályán.

Nagy lendülettel újjászervezi szakosztályait a KMSC

KOLOZSVÁR. A KMSC, mely eddig is figyelemreméltó szép teljesítményt ért el csaknem valamennyi sportágban, tegnap a következő köriratot küldte szét az összes munkás szervezetekhez:

— A Kolozsvári Munkás Sport Club a tavaszi idény beálltával szakosztályait újjászervezte, nagy lendülettel kezd új munkához. A m. kir. Vállás és Kézügyminisztérium Ur nemrég megjelent rendeletének végrehajtásával elhárultak azok az utolsó akadályok is, melyek Kolozsvár munkásságának egy részét eddig visszatartották attól, hogy az egyesület munkájából ki vegye részét. Ez alkalomból a vezetőség körlevélben fordul minden munkás szervezetéhez, kérve őket az egyesület munkásságát érdekében való együttműködésre, minden más szempont és érdek feleltetésével, kizárólag a magyar munkás sport fejlesztése érdekében. Remélve, hogy hívó szavunk megértésre talál, ezután felkérjük Kolozsvár sportszerető munkásságát, minél nagyobb számban kapcsolódjon be a szakosztályok munkájába, jöjjenek minél többen az alábbi részletezett napokon és időben, hogy megkeressük és megtaláljuk a módját annak, hogy a már 30 évet is meghaladó KMSC a kolozsvári munkás társadalomnak

méltó sportegyesületévé lehessen.

A kerületi szakosztály tagjai március 31-én este 7 órakor tartanak megbeszélést. Felkérjük az összes régi volt versenyzőket és azok is, akik a jövőben a szakosztály tagjaként kívánnak működni, a megbeszélések és az edzésnapok megbeszélése véget október 1-jén jelennek meg.

Hasonló ügyben tartanak megbeszélést a női és gyermek tornászszakosztály tagjai is április 3-án, ugyancsak este 7 órakor. A vezetőség feltétlenül számít a régi női tornászgárda teljes bekapcsolódására. Kőrön felkérjük az anyákat, küldjék minél többen gyermekeiket a délutáni tornaórákra, ahol szakavatott tornatanárnő fog velük foglalkozni.

A turista szakosztály húsvétkor kétnapos turát rendez, gyönyörű. Rév melléti cseppkőes Zichy-parlangoz. Részletekről minden este a titkárságnál lehet érdeklődni. A jelentkezési határidő péntek este 9 óra. A szakosztály vezetősége egyébként április hó 8-án, szerdán este értekezletet tart.

A megbeszélések az egyesület ujonnan alakított klubhelyiségében. Mátyás király-tér 22., I. emelet, lesznek. Minden jelentkező sporttestvéri szeretettel vár a KMSC vezetősége.

Győzött az olasz jégkorong-válogatott

MILANO. Az idény utolsó jégkorong válogatott mérkőzését Milánóban játszották le vasárnap, ahol az olasz válogatott a német csapat ellen nagy küzdelem után, 2:1 (0:0, 2:1, 0:0) arányban győzött.

Német szakember véleménye a magyar labdarúgásról

A vasárnapi Ferencváros—NAC-mérkőzésnek érdekes vendége volt Budapest a Latorca-utóahán. Arató Géza, az OSK igazgatójának társaságában megtekintette a mérkőzést Hieronimus, a német öklívívó hivatal vezetője, aki pár évvel ezelőtt még aktív labdarúgó játékos volt. A mérkőzésről a német vendég így beszélt:

— Nagyon tetszett nekem a két csapat játéka és nem is tudom elképzelni, hogy egy ilyen kiváló csapat, mint a Ferencváros, hogyan állhat ilyen hátul a bajnokságban. Én ugyan a többi magyar csapatot nem ismerem, de az ötötte levőknek nagyon jóknak kell lenniök, ha a Ferencvárost megelőzték.

Tippversenyünk

megszégyenítő eredménnyel végződött. Bár több, mint 3000 szurkoló küldötte be szelvényeit, a mérkőzés felidejét senki sem találta el. A végeredmény azonban igen sokan szám szerint 85-en találták el, ami azt bizonyítja, hogy minden kedvező előjel ellenére is igen sokan voltak olyanok, akik számítottak arra, hogy vereség fogja érni a KAC-ot. A verseny eredményeképpen ilyen módon való alakulása komoly gondolkodásra ejtette a KAC vezetőségét és szerkesztőségünket is, mivel ilyen eredményre nem számítottunk és külön meg kell állapodnunk, milyen módon fogjuk azokat jutalmazni, akik ugyan nem találták el a felidőt, de annál jobban ráhibáztak a végeredményre.

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA, április 1.
BUDAPEST I. 6.40 Ébresztő. Torna. 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 10.00 Hírek. 10.15 Magyar noták. 11.20 Filp Mária zongorázik. 11.40 Beköszöntőtől április. Szitnay Jenő előadása. 12.00 Harangszó. Póhász Hírnusz. 12.10 Rádiózenekar. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14.00 Szórakoztató zene. 14.30 Hírek. 15.20 Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vez. Pongrácz Géza. 16.15 Diák-féltőre. 16.45 Időjelzés, hírek. 17.15 India és Anglia. 17.45 Perti Jenő cigányzenekara. — 18.20 Honvédműsor. 19.20 Egy-nemely Ady-versről. 19.45 Sovinszky László szalonzenekara. 20.05 A hontalan ember. Ballada. 21.15 Anday Piroška énekel. 21.40 Hírek és lövősenyeremények. 22.15 Melles Béla-zenekar. 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. 23.25 Schubert: E-dúr zongorahármasa (99. m.). Előadja Cortot (zongora), Thibaud (hegedű) és Casals (gordonka). 24.00 Hírek. 0.15 Uzen az otthon.

BUDAPEST II. 18.00 Francia nyelvtanítás. Tartja Makay Gusztáv dr. 18.30 Táncczene. — 19.40 Történelem az erdélyi himzésekben. Palotay Gertrud előadása. 20.00 Hírek 20.10 Sovinszky László szalonzenekara. 20.30 Az ipari munkásvédelem fejlődése Magyarországon. Irta Fanta Károly. Felolvasás. 20.55 Beethoven: D-dúr szonáta zongorára és gordonkára. Előadja Wehner Tibor és Frank Lajos.

Edison Mozgó

Csak 3 napig! Jókai Mór világhírű regénye nyomán:

Fekete gyémántok

Főszerepekben: Szelecky Zila, Jávör Pal, Rózsahe, yi Ká mán, Mály Csontos Gyula és Gregus Zoltán. Magyar és német hangadók. Előadások kezdete 3, 5, 7, 10 és 9. 0-kor.

BUCSU

„MIKI NÉNI”-TÖL...

Gyászol a kolozsvári Nemzeti Színház. Hétfőn 64 éves korában meghalt dalnokai Nagy Miklósné, született Windi Mária. Nagy Miklósné, a drága, kedves „Miki néni” Kolozsvár színházátogató körében mindenki ismerte és szerette. Közvetlen, kedves egyénisége, állandó derű és vidámság sugárzott, ölelés szókimondása közismert volt a humoros kifogyhajlatlan. Ezért szerette őt a közönség és a színház személyzet egyaránt. Fialat leánykorában színésznő volt. A régi, nagyműltű Farkas-utcai színház népszínmű előadásain együtt szerepelt még országhatáron nagy művésznőkkel és művészekkel s ő volt a kolozsvári „hóstitár” dédelgetett kedvence. Később azonban bucsut mondott a színpadnak, de szíve, lelke sohasem tudott elszakadni a színházról s a tavábbi évtizedeken keresztül is mindvégig hiséges alkalmazottja maradt Tháha templomának. Voltaképpen csak annyi történt, hogy a színpadról, a színpadi öltözből átköltözött a pénztárba. Közel 32 éven keresztül volt pénztárosnője a színháznak s az utóbbi 22 évi idegen uralom alatt is mindig ott lehetett találni őt a kis pénztáráblaknál, ahol nap-nap után adta a jegyeket elővételben és az előadás megkezdése előtt s ő volt a legboldogabb, ha azt jelenthette igazgatójának, hogy — minden jegy elkel! Egy évvel a bécsi döntés előtt s azelőtt is, újságírókhoz intézett első kérdése mindig ez volt: Mikor változik már meg ez a helyzet? Mikor költözzünk az ismét a mi szép nagy színházunkba? S a rég ohajtott esemény bekövetkezett és Nagy Miklósné azokban az izgalmas napokban minden egyes jegyvásárlónak örömtől repesve üsögölte a legújabb rádióhírlakat: — Jönnek már... jönnék! A felszabadulás boldog napja kis sé már betegesen találta, de a sors kegyes volt hozzá. Megérthette még azt, hogy a régi álmok valóra váltak s a várva-várt nap eljött és a szamosmenti nyári színházból ő is átköltözhetett az újjalakított régi, szép fényes hajlékba, oda, ahol fiatal korában annyi szép napot, annyi sok boldog órát töltött. Hatvannégy éves volt s mindenki úgy szölgötte: Miki néni. Az utóbbi időben aztán Miki néni megváltozott. Humora elhalványult, kissé keserű lett s többször panaszkodott is. — Beteg vagyok, megöregedtem már — mondogatta s örökös víccselől is nántha kifogyott volna. És ő, aki 32 éven keresztül egyszer sem hiányzott a színházból, hétfőn nem jelentkezett. A kis elővételi pénztáráblakot másnak kellett felnyitnia, majd megérkezett a szomorú hír, hogy — Miki néni örökre elköltözött. Halálát Kolozsvár színháza és a színházátogató közönség körében osztatlanul nagy, igazi részvét kíséri. Temetése szerdán délután fél 6 órakor lesz a hársongárdi temető kápolnájából, római katolikus szertartás szerint.

Tavaszi férfi divatlapok

már kaphatók az ELLENZÉK KÖNYVESBOLTJÁBAN Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidékre utávvétellel is azonnal szállítunk.

Husvételra vegven a híres balatonmelléki borokból és likör-különlegességekből!! „LEVENTE” étterem Kolozsvár, Karolina-Petrán Rózsó tér 1. Tulajdonos: Patrán Rózsó

Csökkentették a bolgár csapatok létszámát a török határon

ZÜRICH, március 31. (Bud. Tud.) Mint Ankarában hivatalos helyen közölték, március 25-én csökkentették a bolgár csapatok létszámát a bolgár-török határon. Az itt levő csapatokat állomáshelyükre vezényelték vissza. Török értesítés szerint hét hadosztályból csak kettő maradt a határon.

A Szovjet az Uralon túlra való szorítása a szövetségesek összeomlását jelenti

— írja a Times

BERLIN, március 31. Ültetkező német helyről közlik: A brit külügyminiszter vasárnap Walesben beszédet mondott, amelyben a szovjet-hadsereg teljesítményeit magasztalta és azt állította, a teljesítményekhez Anglia is hozzájárult azzal, hogy a szállításra vonatkozó ígéreteit valóra váltotta. Berlinben kijelentik, hogy ezekkel az állításokkal homlokegyenest ellenkezőnek tartják a Times megállapítását, amely szerint

a Szovjetunió megsegítése nem halad kielégítően, valamint Rooseveltnek Knox tengerészeti miniszterhez intézett, néhány nappal ezelőtt ismeretessé vált levelét, amely azt követeli, hogy a Szovjetunióba irányuló szállításokat gyorsabban és pontosabban kell teljesíteni.

Lord Beaverbrook Washingtonból rádióbeszédet intézett Kanada lakosságához. Beszéde során kijelentette, hogy

ha a németeknek sikerül a szovjet csapatokat az Uralon túlra visszavetni, akkor ez a szövetségesek reményeinek összeomlását jelentené.

Angliának meg kell adnia a Szovjetnek minden segítséget. Végül kijelentette, hogy a szövetségeseknek ebben az évben offenzívába kell fogniuk. (MTL)

Alexander, a brit tengerészeti hivatal első lordja, nagy beszédet mondott. Többek között így szólt:

— Meg vagyok győződve arról, hogy a közvélemény nincs teljesen tisztában a fenyegető veszélyekkel és az általunk közzétett tájékoztatások ellenére sem ismeri fel a különböző világtengereken bekövetkezett helyzetet. A lakosságnak a mostani körülmények között minden erőfeszítést meg kell tennie a közös ügy érdekében. Nem engedhetők meg, hogy ezek az erőfeszítések csökkenjenek. (Bud. Tud.)

Csangkajsek megszünteti a magángazdaságot

SANGHAI, március 31. (DNB.) Csangkingi jelentés szerint a Csangkajsek-kormány mozgósítási törvényt tett közzé, amely szerinti teljesen megszünteti a magángazdaságot, eltekintve néhány teljesen jelentéktelen mellékipartól.

Tozso miniszterelnök a kínai kormány

Nankingban történt visszatérése második évfordulója alkalmából mondott rádióbeszédében megjellegte Csangkajsek megállítását és az új Kelet-Ázsiá-jelölésének nevezte a csangkingi hadvezért. Japán el van szánva Csangking megsemmisítésére — hangzott Tozso — és ehhez meg van a hatalma. (MTL)

Elítélem a politikusokat, akik ártatlan kínai életeteket dobnak a harcok áldozataul

— mondotta Tozso miniszterelnök

TOKIO, március 31. (NST.) Tozso japán miniszterelnök hétfőn este rádióbeszédet tartott abból az alkalomból, hogy második évfordulója van a nankingi kormány megváltásának, amellyel Nankingot a nemzeti Kína fővárosának nyilvánították. A miniszterelnök rámutatott arra, hogy Kelet-Ázsiá fordulópontjához érkezett. Csapán a csangkingi kormány áll tovább az angolok és ame-

rikaiak rendelkezésére, anélkül, hogy tekintetbe venné viselkedésének következményeit, amelyek következtében a kínaiak milliói csak nyomorba dőlnek. Minden rokonszenv az ártatlan kínaiaké — mondotta Tozso miniszterelnök — akik a politika áldozatai lettek és elítélem a politikusokat, akik nem értik meg, hogy Japánnal kell együttműködniük.

A Giornale d'Italia írja:

Az angolok az indiai nép klzsákmányolásával akarják kárpótolni elszenvedett veszteségeiket

STOCKHOLM, március 31. (DNB.) Mint a Nya Daglight Allehanda londoni levelezője jelenti, Mahatma Gandhi egy újságírónak arra a kérdésére, mi a véleménye a britek indiai tervéről, azt válaszolta, hogy a tervet csak a jövőben bevezethető csekknek tartja. A svéd újságíró a tervvel kapcsolatban megjegyzi, hogy az a jövőt illetően „kicsit sötétnek látszik.”

A delhi rádió szerint az indiai nagygűlés bizottsága hétfőn reggel két óráig tanácskozott, de határozatot nem hozott.

Hétfőn délután újabb ülés volt. Estére várták, hogy végleg határozzanak az angol javaslatról. Az indiai muzulmánok bizottsága szintén hétfőn este ülésezett.

Komédia az indiai kérdés megoldására irányuló angol törekvés

Az olasz lapok komédiának minősítik az indiai kérdés megoldására irányuló angol törekvéseket és annak a meggyőződésnek adnak kifejezést, hogy az angolok szorult helyzetükben csak időt szeretné-

Kolozsvár
szenzációja!

Gróf Haller Alfrédné

április 1-től minden este a

SAVOY-kávéházban

énekel!

Ökvetlen hallgassa meg!!

nek nyerni. Ennek biztosítására szeretnék megkaparintani India emberanyagát és gazdasági erőforrásait.

A Giornale d'Italia a következőkre figyelmezteti az indiaiakat:

1. Az angolok által megígért új dominiumi alkotmány nem egyéb garancia nélküli ígéretnél, amelynek megtételére az angolok igazán nem jósáztukból határoztak el magukat. 2. Az angolok a mult vi-

lágáboru folyamán is ígéretekkel halmozták el az indiai népet, de ezeket az ígéreteket a háboru után elfelejtették teljesíteni. Semmi sem biztosítja az indiaiakat arról, hogy az angolok valóban teljesítik ígéretüket. Az indiai nép alaposan tarthat attól, hogy ha az angolok elvesztik a háborút — már pedig biztosan elvesztik — az indiai nép kizsákmányolásával próbálják kárpótolni magukat. (MTL)

Tűzeket jelentenek Tobrukából és Máltából

RÓMA, március 31. (MTL.) A Stefani-iroda közli az olasz főhadiszállás 667. számú közleményét:

A cirenaikai arcvonalon élénk felderítő tevékenység folyt. Nagyobb légi kötelékek harcát során német vadászpilóták

pek saját veszteség nélkül lelőttek 4 el-lenséges repülőgépet. Német légi kötelékek újra hevesen bombázták Tobruk kikötőberendezéseit, valamint Málta légi és tengerészeti támaszpontjait. A támadások erejét jelentékeny pusztítások és nagy tűzek jelezték.

A Filharmóniai Társaság

Bee-hoven-estje

A tegnapi Beethoven-est a Coriolán-nyitány hangjaival kezdődött. Ezt a nyitányt nem Shakespeare Coriolanus ihlette, hanem egy jelentéktelen, korabeli drámaíró műve, e tény azonban mit sem változtat a nyitány tartalmi mélységén és súlyosságán. Az egész nemzetével meg hasonlító hős vívódása és dacos elhatározása, anyjának gyöngéd, kérlelő szavai mind kifejezésre találnak benne. A tragédia a zeneköltő alkotásában tisztán lelki síkra vetítve és felmagyitva a hősök magasabbrendű világába vezet. A zenekar Vaszy Viktor pálcája nyomán kereste ezt a hősi világot, de feltalálnia nem, csak megközelítenie sikerült, a hősi lendület hiányzott a különben hibátlan játékából.

Beethoven első szimfóniájának Mozarta emlékeztető tételeit már tökéletesebben sikerült felépíteni. Vaszy tudatos hangsúlyt vetett az első szimfónia mozartai gyökereire, a játékosságot emelte ki belőle, a bájít és könnyedséget. Leginkább a negyedik tételeben talált egymásra a karnagy és zenekar, ebben felcsillant a kiváló együttes igazi tudása.

Az Eroica előadása közben végre elérkeztünk abba a hősi világba, amelyre már a Coriolán-nyitány felhangzásakor vágyakoztunk. E művel úgy lehetnek előadói, mint a szuggesztív erejű karnaggal a zenekar tagjai. Az Eroicából sugárzó szenvedély ereje felrázza a zenekart és áttelkesíti munkáját, nem lehet ellenállni a szépségeinek, csak szolgálni lehet őket odaadó lélekkel. Az Eroica előadása hozta meg a hangverseny sikerét, a hős küzdelmét festő első tétel után a gyászinduló komoran, de magasztos komorsággal szólt, majd a hangverseny legszebb percei következtek, annyi férfias lendülettel és derűvel szólt a Scherzo.

Ideál zenél évadunk szokatlanul gazdag volt felfokozott teljesítményekben, ünnepi estekben, amikor a zenekar tagjai, élükön a karnaggal, minden lelki erejüket latbavetve dolgoztak forró hangulatu hangversenyekkel ajándékozva meg közönségüket. Mintha ez a lelki feszültség engedett volna, nem minden zenekari szín volt kitisztítva, az Eroicától eltekintve bágyadtságot éreztünk a zenekar munkájában. Ugy látszik, egy lélekzétvélnyi pihenőre volna szükségük, hogy friss erővel láthassanak hozzá még az idén előtűnik álló nagy feladatokhoz, a kilencedik Beethoven-szimfóniához és a Psalmus Hungaricushoz.

K. B.

Négy székely vármegye küldöttsége báró Bánffy földművelésügyi miniszternél

BUDAPEST, március 31. A négy székely vármegye ötven tagú küldöttsége emlékiratban ismertette a székely gazdaságtársadalom időszerű kérdéseit br. Bánffy, Dániel földművelésügyi miniszter előtt.

A küldöttség élén Szakács Béla csikborzsoi székely gazda terjesztette a miniszter elé a négy székely vármegye gazdaságának kérését. Kifejtette a rendkívül nehéz helyzetet, amelybe a székelység legértékesebb része jutott. A románok által kisajátított körülbelül 150.000 hold erdő- és legelőterület újra székely érdekek szolgálatába állítása nemcsak a szűkebb közületek érdeke, hanem ezen értékes nemzeti vagyon pusztulásának megakadályozása állami feladat is. A székely közvagyon magyar iskolákat és közintézeteket tartott fenn, a székely lakosság megélhetését legnagyobb részben is ez biztosította és így ennek megsemmisítése a végeken őrtálló székely nép gazdasági erejének csökkenését jelentette.

A miniszter, aki a kérelmeket nagy megértéssel hallgatta, válaszában kifejezésre juttatta, hogy mint erdélyi ember, jól ismeri a székelyek panaszait, kéréseit, behatóan és szeretettel foglalkozik azokkal és orvoslásukat szorgalmazza.

VILLÁMHIRDETÉSEK

SZUTERNY egy szoba, konyha, élelkmra kiadó. Szondy-utca 25. 1021
Keresek jókarban lévő, fehér gyermekkoszt. Park-szombatörum. Röntgen. 7. 0982
Különböző butorozott szoba kiadó. Unió-utca 18. földszint, ajtó 3. 0983

ELLENZÉK politikai aszpilap

Felelős szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felelős kiadó:

VITA SÁNDOR

**Keresztény magyar ember
Keresztény magyar iparossal dolgozzat
Keresztény magyar kereskedőnél vásárol!**

A Concordia Rt. nyomdai műintézetének nyomása. Felelős üzemvezető: Katóka Gyula.